

СІЧЕНЬ

Ч. 1

JANUARY No. 1 1976

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXIII Ч. 1 СІЧЕНЬ JANUARY No. 1 Vol. XXXIII

Б. Антонович: Коляда. Різдво.	1
Нова радість стала	1
І. Рожанковська: Між минулим а майбутнім	2
о. В. Андрушків: На службі своєму народові	3
Р. Богачевська: На могилу сл. п. О. Лотоцької	4
Л. Б. З Різдвяних спогадів	6
Голос сучасників про 22 січня 1918-1919	7
В. Софронів Левицький: У Святу ніч	8
Наша обкладинка	8
М. Барагура: Дім СУА — нові перспективи	10
Ювілейний дар	11
Капелюшечка жіночого життя. С. Андрушків	13
Що читати?	14
Редакцію відвідали: Гість з Венесуелі	15
Баль преси. Відгуки	16
М. Вінграновський: Повернення до Львова	16
Тільки між нами і телефоном. Л. Калинович	17
Вісті з Централі	18
50-ліття СУА	19
СФУЖО	21
Our Life	23
Наша вишивка На вишивані вечериці	27
Наше харчування. Час на солодке (М. Барагура)	28
Хроніка Округ: Округа Н. Джерзі. Поза округами	29
Нашим малцям	34
Посмертні згадки. Замість квітів.	36

Головна Управа СУА **108 Second Ave.**
Tel. 212-533-4646 **New York, N. Y. 10003**

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.

Редактор — Уляна Любович

Редакційна Колегія: Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець, Наталія Ішук, Світлана Луцька, Олександра Різник, Марта Тарнавська.

Our Life — Марта Бачинська

"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.

Мовна редакція — Наталя Ливицька-Холодна.

Адреса Редакції: Адреса Адміністрації:

Our Life Editor Uiana Liubovych

108 Second Ave.

New York, N. Y. 10003

тел. (212) 674-5508

Our Life

108 Second Ave.

New York, N. Y. 10003

тел. (212) 533-4646

Передплата в США і Канаді: річна...\$9.00 піврічна ...\$ 5.00

Річна передплата: в Англії...2 1/2 ф. ст., в Австралії ... 5 а. д. у Франції...

20 фр., в Німеччині...20 н. м., в Белгії...250 б. фр.

Поодинокое число 1.00 дол.

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. Monthly publication except August.

Subscription in the United States of America \$9.00 per years, half year \$5.00; in Canada \$9.00 per year, half year \$5.00; in England 2½ pound sterling per year; in Australia 5 Austr. dollars per year; in France 20 fr. per year; in Germany 20 d. m. per year; in Belgium 250 b. fr. per year.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА:

Іванна Рожанковська	— голова
Олександра Різник	— заступниця голови
Любослава Шандра	— заступниця голови
Христина Навроцька	— заступниця голови
Ольга Ставнича	— заступниця голови
Евфрозина Мартинець	— протокулярна секретарка
Марія Савчак	— кореспонден- ційна секретарка
Ірина Комар	— касирка
Поля Книш	— фінансова секретарка

РЕФЕРЕНТУРИ:

Ірина Захарко	— організаційна
Ірина Лончина	— виховна
Даня Дикий	— виховна
Люба Волинець	— культ.-освітна
Маруся Бек	— зв'язків
Камілія Смородська	— зв'язків
Теодозія Савицька	— супс. опіка
Марія Барагура	— пресова
Дора Рак	— статутова

ВІЛЬНІ ЧЛЕНИ

Орися Зінич
Анастасія Вокер

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

Ольга Мусяковська	— голова
Ірина Качанівська	— член
Надія Попель	— член
Наталія Лопатинська	— заступниця
Олена Шиприкевич	— заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ СУА

Марія Грушкевич	— Огайо
Дарія Маркус	— Чікаго
Лідія Дяченко	— Філадельфія
Ольга Цар	— Нью Джерзі
Миртль К. Слейбі	— Дітройт
Марія Томоруг	— Нью-Йорк
Ірина Руснак	— Північний Нью-Йорк
Лідія Фіцалович	— Нова Англія
Теодозія Кушнір	— Південний Нью-Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ: Myroslawa Rudenska

245 Wigman Rd. Bilborough Estate

Nottingham, England

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens

Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"

16a Prospect St.

Gleroy, W9, Victoria

Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovych

c/o N. 7 887 93 de Paris

26 rue de Tercy, Paris 18-2,

France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband

Haus der Begegnung

8 München 5, Rumfordstr. 21

КОЛЯДА

Тешуть теслі з срібла сани,
стелиться сніжиста путь.
На тих санях в синь незнану
Дитя боже повезуть.

Тешуть теслі з срібла сани,
сняться веснянії сні.
На тих санях Ясна Пані,
очі наче у сарни.

Ходить сонце у крисані,
спить слов'янське Дитя.
Їдуть сани, плаче Пані,
снігом стелиться життя.

РІЗДВО

Народився бог на санях
в лемківськiм містечку Дуклі.
Прийшли лемки у крисанях
і принесли місяць круглий.

Ніч у сніговій завії
крутиться довкола стріх.
У долоні у Марії
місяць — золотий горіх.

"Різдво" — малюнок Петра Холодного
Christmas — by Peter Cholodnyj

НОВА РАДІСТЬ СТАЛА

Ще день, ще два і над рідною землею, землею де родилися ми, або наші предки зійде ясна зоря, яка сповістить народження Божого Сина! Засідаючи тут до святочного стола наші думки линууть туди, навіть думки тих, які цієї землі не виділи, які тільки відчувають її серцем, знають з оповідання або мріють про те, щоб її побачити.

Усім їм далеким, та усім Вам, які тут близько нас, які читати будуть ці слова, засилаємо наші вітання з Різдвом Христовим та гарячі бажання, щоб Новонароджений зіслав нам благословення, приніс успіх нашим починам, дав нам щастя побачити зорю волі!

Христос Родився!

Славте Його!

Головна Управа Союзу Українок Америки
Редакція і Адміністрація "Нашого Життя"

Про наше січневе число можна б сказати що в ньому "з журбою радість обнялась".

Рік української жінки закінчився для нас відходом співзасновниці нашої організації, почесної голови СУА сп.п. Олени Лотоцької. Їй присвячуємо декілька сторінок нашого журналу. У Канаді померла інша визначна діячка жіночого руху — Ірина Павликовська. Їх важко буде заступити.

Так як листопад в'яжеться зі Львовом так січень веде нас до Києва, де 22 січня 1918 р. проголошено Самостійність України, а рік пізніше теж 22 січня її

Соборність. Тож погляньмо на Київ хоча б на декілька знімків золотоговерхого.

Вячеслав Чорновіл заявив, що 12 січня до кінця свого життя буде він відзначувати голодівкою та відмовою від усяких розваг. Так цей день став "Днем Солідарности з переслідуваними". Цей почин перенесено цього року і у вільний світ. Підняли його пластуни, що з'їхалися на свої наради з усіх континентів де ця організація існує, а їх думку піддержали усі українські організації, отже і Союз Українок Америки.

У цьому числі ми оглядаємося назад і глядимо вперед. Голова Союзу Українок Америки Іванна Рожанковська говорить про це у вступній статті п.н. "Між минулим а майбутнім"

Різдвяний настрій і різдвяна тематика очевидно мусить знайти своє місце на наших сторінках, починаючи від нарису Софронова Левицького, який нещодавно помер у Канаді. У грудні попрощалися ми теж з поетом і літературознавцем, колишнім духовним провідником воюючої молоді Богданом Кравцевим. Так то відходять світлі постаті наших днів. Але життя йде вперед і ми мусимо глядіти перед себе і нести ті обов'язки, які накладає на нас час. Нести їх помимо трудів, втоми чи знеохочення. Якраз пам'ять про тих, хто відійшов каже нам підняти їхню працю і вести її далі.

Тож залишім смуток у минулому році, глядім вперед і з усміхом та вірою зустріймо майбутнє!

Щасливого Нового Року!

Наша обкладинка: Карпатська Мадонна. Мал. Миколи Бутовича.

Our Cover Carpathian Madonna. Painting by M. Butovych

Союз Українок Америки зустрічав золотий ювілей як найстарша українська громадська організація в США, а в історії українського жіночого руху перша, що проіснувала 50 років. Передова позиція у громаді зобов'язує. Теперішній провід і членство повинні дорожити цінною спадщиною та спільною працею і зусиллям забезпечити дальший динамічний ріст організації. Ювілейні святкування змусили нас писати історію кожного Відділу, кожної Округи. Об'єктивна історія США все ще жде свого дослідника, однак призбирані матеріали вже тепер вистачають для переведення аналізу та пороблення висновків, що стали б дороговказом на майбутнє. Оцінюючи нашу працю з перспективи років, мусимо розглянути не лиш досягнення, але також її слабкі сторони, менші чи більші недоліки, щоби по змозі їх усувати.

Нам не треба шукати нової ідеології. Суспільна клітина, що постала у несприятливих еміграційних обставинах і росла 50 років, мусіла бути життєздатна, її ідейні заложення правильні, її діяльність корисна для громади. Нам слід шукати нових методів, піднести справність праці, скріпити фінансову базу та здійснювати цю програму, що прийняли на себе в українській спільноті.

Встановити і перевести програму, що була б синтезою бажань і потреб всього членства і zarazом потреб ширшої громади, справа нелегка. Завданням проводу є унапрявлення організації, планування на дальшу мету, творення основ майбутньої діяльності. Намічені цілі США переводить в життя при допомозі Округ і Відділів, і до здійснення їх необхідна моральна і матеріальна підтримка всього членства і організаційна дисципліна. Велика віддаль від осідку Головної Управи та брак частого особистого зв'язку спричинює поставання відосередніх тенденцій у Відділах, що часто діють як самостійні організації, а не клітини цілості. Планування Відділів звичайно короткоречинцеве, найчастіше обмежене до одного року, часом зумовлене потребами місцевої громади. Трапляється також, що одиниця або група спрямовує працю членства на близькі їй цілі, що хоч може корисні і потрібні, однак виходить поза рамки США. Така настанова деяких Відділів не дозволяє зосередити усіх наших сил і засобів у однім руслі і здійснити спільні цілі, що переходять спроможності Відділів чи Округ. Звужуючи свої зацікавлення, членство немов забуває, що є складовою частиною великої організації, якої завдання виходять далеко поза межі місцевого засягу.

Проблематика організації виглядає інакше з

точки зору поодиноких осередків, а інакше з перспективи проводу, де сходяться всі нитки, де є перегляд праці, досягнень і недоліків цілості. Поглиблення почуття єдності, більше зрозуміння та уваги для спільних цілей скріпить нашу організацію.

У місцевих громадах наше членство дає великий вклад культурної, виховної і харитативної праці, включається у загальногромадські акції. Часто однак деякі Відділи і Округи приймають на себе завдання, за які повинна поносити відповідальність ціла громада, а не США. У таких випадках нам слід обмежитися до ініціативи і активної співпраці, а не накладати на членство неспівмірні обов'язки, що відтягають його увагу від цілей власної організації.

Великі зусилля творення краювої організації далеко поза нами. Сьогодні немає ні одного більшого українського скупчення в США, де не було б Відділів США. Однак довкола нас ще тисячі жінок українського роду, що не включилися до громадської праці, і хоча тепер багато легше творити нові відділи чи приєднувати членок, як у початках будови організації, наші заходи у тому напрямі дуже кволі. Подвоєння членства лежить у границях наших можливостей, але лише тоді, коли кожна членка, Управа всіх Відділів і Округ розуміють вагу цього завдання і у біжучім році присвятять йому найбільшу увагу. Тут потрібна наполеглива праця і завзяття, а передусім свіжий ентузіазм. Ентузіазм заразливий, лиш треба його викресати зі себе, зробити свідоме зусилля. Не можемо приєднувати других, коли самі опускаємо руки, відказуємося від постів і громадську працю уважаємо за муку і посвяту, а не почесне завдання, яке виконуємо з приємністю. Своєю позитивною поставою, добрим приміром заохотимо тих, що відстали і тих, що стоять осторонь.

У 1975 р. у Філадельфійській Окрузі постали два молодечі Відділи. Скільки більше молодого жіноцтва можна б приєднати, коли б ми зосередили свою увагу на цій, чи не найважливішій для нас, справі. Вступаємо у 51ший рік існування об'єднані спільною відповідальністю за дальшу долю США. Від членства залежить, яким шляхом піде наша організація — чи байдуже підемо по лінії найменшого опору, чи зростемо в силу і довершимо великих діл, що залишать тривалий слід українства у вільному світі. Завершивши 50-ліття існування, США переступив не лиш символічний поріг. У близькій майбутності провід організації перебере нова зміна — покоління роджене, або виховане поза межами батьківщини. Приєднати його до наших рядів і підготувати до цієї відповідальної ролі, це наше найближче завдання.

(3 промови під час похоронів сл. п. Олени Лотоцької)

Згадаймо її "незлим тихим словом", бо вона пішла на службу своєму народові, як пророк за голосом Єгови, щоб вирвати його з оков.

Великий наш митрополит, слуга Божий Андрей Шептицький, любив часто пригадувати, що найкраща молитва Богові — це служба рідному народові в душі християнської любові.

Цей великий заповіт нашого святця Митрополита панував у серцях українського народу, в українських родинах, а вже найбільше — в родинах українських священиків.

І саме в родині українського священика, о. Антона Фолиса й Володислави Людкевич народилася 22 травня 1894 року в селі Любича — Княже Село (повіт Рава Руска) донька Олена. Її дідо був о. Михайло, а стрий о. Йосиф, якого вибрано послом до віденського парламенту.

І дідо, і батько, і стрий були великі українські патріоти, тому нічого дивного, що Покійна перейнялася ідеєю служби рідному народові та була вірна їй усе своє життя.

Дух священних наших предків неначе втілювався в молоду Олену й накреслив їй дорогу до служіння.

Вона вчилася в найкращій тоді школі для наших дівчат, у Дівочому Інституті в Перемишлі, з якого вийшло багато наших славних жінок, і однією з них була пані Олена.

1912 року, вісімнадцятилітньою дівчиною, вона одружилася з о. Василем Довбушовським і тоді разом виїхали вони до Америки. Він душпастирював у Пенсільванії, а вона — добра його дружина — опікувалася ревно нашим жіноцтвом, нашими дівчатами, які, приїхавши до нового світу, переживали багато важких років.

У них було троє дітей і 12 внуків, яким пані Олена зуміла дати освіту після передчасної смерті її чоловіка.

Але головною метою її життя була служба нашому жіноцтву, а одночасно й служба рідному народові.

Пані Олена прожила в Америці 63 роки, з того 60 років працювала в жіночих організаціях, а майже 50 років у Союзі Українок. Працювала всім серцем і всією душею та ніколи не жаліла свого часу й труду, щоб тільки допомогти добрим словом, доброю порадою своїм сестрам — членкам Союзу Українок Америки.

Олена Лотоцька з молодими союзницями (М. Яцушко і Л. Волинець) під час XVII Конвенції СУА у Нью-Йорку 1974 р.

Helen Lototsky with young UNWLA members, during the XVII Convention in N.Y.

Покійна була знаменитим промовцем, знала як промовити до душі своїх посестер, які її так любили, цінили, поважали та запрошували до себе.

Вона об'їхала не лише всі наші осередки в Америці, але й у Канаді та інших країнах нашого поселення й усюди несла слова розради, потіхи й радості.

Вона мала "золотий ключ" до сердець своїх посестер, любила їх, а вони любили її, любили як рідну матір.

Вона майже не мала свого приватного життя, але жила Союзом Українок, життям посестер, членок того одного з найбільш заслужених наших товариств.

Її ім'я записане в історії України золотими буквами, бо вона безмежно любила свій народ, усе життя працювала для його добра.

Будуть рости нові відділи Союзу Українок, молодечі, і назвуть їх іменем Олени Лотоцької і передаватимуть з роду в рід її любов до ближнього, плекатимуть віру й Христову любов і нікому стерти нашого предківського духа, ні новітньому Вавилонові, ні іншому продажному містові. Бо віра й любов міцно закріпилися в нашому народі.

*сл. п. Олена Лотоцька у 1965 р.
Helen Lototsky in 1965*

*Комітет "Мати й дитина" при пакуванні посилок до таборів ДП в Європі (перша від права О. Лотоцька)
The Committee of Mother & Child Fund.*

НА МОГИЛУ СЛ. П. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

Багато проречистих промов провожало у вічність св. п. Олену Лотоцьку, багато квітів покрило її могилу. Прощалося з нею жіноцтво як зі своєю довголітньою провідницею, прощалося громадянство як із заслуженою, невтомною трудівницею. І я мала честь кілька років працювати під її проводом в Головній Управі Союзу Українок та завжди подивляла її індивідуальність, красномовність, спосіб провадження нарад, її такт та й гумор, який не раз помагав знайти вихід в прикрих ситуаціях.

Та для мене св. п. О. Лотоцька не тільки велика громадянка. Вона для мене одне із незатертих, ще дитячих, вражіннь, дарма, що я побачила її вперше доперва в Філядельфії в р. 1950. Та парафії наших батьків сусідували в повіті Рава Руська, і в нашій хаті часто згадувано чудову, дотепну, веселу Галю Фолис, яка вже виїхала до Америки, заки я ще почала добре підростати.

Мій близький свояк, один із численних її поклонників так і не оженився, бо ніяк не міг знайти другої такої, як Галя Фолис. Наші родини часто себе взаємно відвідували, а о. Йосиф Фолис, бувший посол, не раз служив порадою моему, тоді ще молодому, батькові. Ми спільно переживали радощі 1918-го року і страхіття боєвих ліній та перші часи польської займанщини, голод та пошесть тифу, яким рівночасно розхворілися наші батьки. Він забрав у вічність о. Фолиса.

Коли ж дещо заспокоїлося, пригадую собі, що ми відвідували пані Фолисову та вже у винайнятому,

*Олена Лотоцька веде похід в обороні голодуючих в Україні
Helen Lototsky leads a protest march against hunger in Ukraine.*

маленькому помешканні, вправді тісному для численної родини. Але і в ньому все ж таки знайшлося місце і родинне тепло для малої воєнної сирітки.

Закінчилася світова війна. Багато молодих людей шукало своїх рідних, пристановища тож знов почалися зустрічі, головню з нагоди свят, празників, річниць тощо. Та найприємніше було там, де були молоді Фолиси.

Але життя плило нестримно вперед. Пустіли старі родинні гнізда; мов птахи, розліталися нащадки по широкому світі. Осталися тільки нестерті спомини, мов картки в тяжкім, оксамитнім альбомі: товариські гри в саді в Тенетиськах в дні св. Ольги, розспівані, молоді личка біля скупю освітленої ялинки, аматорські вистави на сцені в Любичі, в яких головні ролі грали молоді Фолиси і поважні, прощальні відвідини та вістки з далекої тоді Америки, від легендарної Галюсі.

Незатерті вражіння дитячих літ! Ще тепер чую, як весело туркотить віз, який везе нас до бабці Фолисової, бачу як блимають свято-іванські вогники в лісі на Потоках, слухаю, як шумлять старі сосни в Княжій Любичі. Повний колись молодих людей, надій, сподівань та мрій закуток Галицької Волости — опустів. Пограничні стовпи та колючі дроти перетяли ту дорогу, по котрій весело котилися наші молоді літа. Тільки гораєцька Гора гордо майорить на обрії, а старі буки шумлять свою нерозгадану пісню.

Шукаю під ними конвалії, збираю наруччя пахучих, диких рож і синіх дзвіночків із лісів Розточа та кладу їх на могилу незабутньої Галі, пишної квітки Галицької Землі. —

Р. НИЧАЙ БОГАЧЕВСЬКА

У співпраці з новоприбулими з Європи у 1948 р. Олена Лотоцька з членами Дирекції "Самопомочі" — Богданом Гарасимовичем — головою і Марією Хомин Helen Lototsky in 1948 and members of Self Reliance Mr. Bohdan Harasymovych, president and Maria Chomyn.

Олена Лотоцька вручає нагороду відбиванковій дружині клубу "Тризуб" Helen Lototsky honoring volley ball team Tryzub.

Олена Лотоцька під час XIV Конвенції СУА в Нью-Йорку 1965 р. Спалення моргеджу будинку СУА у Філадельфії Helen Lototsky during the XIV Convention of UNWLA in New York.

Галина Журба — уродженка Поділля. Того Поділля, що своїми ярами межує вже з Київщиною. Але вона прожила з чоловіком довгий шмат часу на Волині. І то не на одному місці. Її непосидюча вдача носила її по різних закутках. Всюди зустрічала вона те саме українське село, тих самих щирих і довірливих українських селян.

Вона вміла знайти дорогу до них, увійти в їх довір'я. Того навчилася вона ще в рідному селі на Уманщині, ще тоді, коли жила в батьківському домі. І недарма місцевий "урядник", себто представник поліції, кликав її батька на розмову, щоб усвідомити його про дії його дочок, яких він звав "отчаянними баришнями". Нічого ці перестороги не помагали. І хоч від того часу проминуло кільканадцять років і "отчаянняя баришня" вже стала зрілою жінкою, проте нічого не змінилося в її відношенні до селян. Вона підтримувала їх і радила їм у їх заходах проти влади.

Бо відносини в 20-тих рр. не були веселі. Вигравши війну окупант закріплював свої володіння. Законами і розпорядками, що були вимірені проти українського населення, обмежував всі прояви культурного й господарського життя. Це відбивалось головню на українському селі, де поліцейний представник був неконтрольованим паном ситуації. Свої переслідування спрямував проти свідомих селян. А таких — багато з них — знала Галина Журба.

— От, влада переводить шкільний плебісцит. Така й така кількість мешканців села може вповістись за українською мовою в школі. За законом все наче просто й ясно, але не так на практиці. Поліція робить перешкоди чи то в голосуванні, чи то в дорозі до міста. А селянам це не байдуже. У торговий день приїздять до Здолбунова, де проживали Нивинські, і до мене на пораду. А мені що? Теплу хустку на голову, кожушок на плечі і в

дорогу. В одному селі побувала в кількох хатах, у другому в інших. У мене в руках припис закону про плебісцит і ми радимось, як обійти перешкоди.

— І от одного дня терпець нам урвався. Реченець плебісциту вже недалеко, а поліція все нові придумує перешкоди. І от змовляюся з моїми "хлопцями" (це здебільшого молоді господарі, в яких уже є шкільні діти) — піти на скаргу до старости. Цілою гурмою ввалюємось у його канцелярію в прийомний день. Передаю секретарці мою візитівку і — о диво! — мене приймають поза чергою. Видно, що секретарка не получила мене з гурмою селян, з якими я увійшла. Й от разом із ними я виходжу в кабінет старости — на велике згіршення всієї канцелярії.

— Староста вислухує мене, піднявши брови. У мене в руках примірник розпорядку про плебісцит, а поруч того зажалення на всі безпорядки, що діються по селах. Покликуюся на одне і друге і прошу моїх супутників посвідчити, а то й власними словами розказати про те безправ'я, що діється по селах. Староста мусить це вислухати. Він штивно киває головою й обіцяє розглянути наше зажалення.

— А незабаром — вислід наших заходів. Вже проминула осіння слота і перший сніжок припорошив землю, коли одного дня проведено арешти. Мене й усіх учасників того зажалення посадили. До товариства взяли й мого чоловіка, що не був причасний до того заходу. Тільки щоб це зробити більш скомпліковано — мене й частину моїх "спільників" посаджено в тюрму в Острозі, а чоловіка разом із іншими у Рівному.

— І от попливли наші тюремні дні. Тюрма має великий резонанс і все, що в ній діється, всім відоме. До моїх "спільників" стали приходити жінки з передачами. Переказували, як проходить плебісцит під кермою поліції, кого ще

взяли, що чувати про мого чоловіка і других. А при передачі все був вузлик для "Галини", як вони мене називали.

— А тут Різдво щораз ближче. Жінки, що я з ними сиділа в камері, починають згадувати, не одна втре сльози на згадку, як то вона буде тут святкувати. Я ділюся з ними принесеним і обіцяю їм, що разом проведемо Свят-Вечір. Аж ось одного дня котрась, що була при вікні кличе мене радісно. І я бачу, як крізь сніжки заспи бредє до тюрми мій чоловік.

За звичкою давнього революціонера він окинув оком вікна тюрми. І ось побачив моє обличчя, притулене до ґрат. Помахав мені радісно, а потім попрямував на тюремне подвір'я, щоб щось довідатись про мене.

— Ох, не будете ви з нами! забідкались мої товаришки недолі. Уже вас чоловік видобуде...

— Я не вірила в те, але мені вже легше стало, що чоловік на волі. Звісно, тюремна влада побачення йому не дала. Але в сам день Свят-Вечора ключник негайно по сніданку викликав мене "з речами".

Попрощалась я зі своїми сусідками, залишивши їм передачу, що її принесли мені дбайливі жінки. Але яке було моє здивування, коли на тюремному подвір'ї зустріла я своїх "спільників" по шкільному плебісциту!

Показується, що їх теж звільнили, як і мене. Звісно, плебісцит уже був переведений, отже нічим уже вони не загрожували. А моя тепла хустка і кожушок стали мені у пригоді.

А яка це була поворотна дорога! На нас чекали сани, що їх доставили дбайливі господині. Пара добрих коней, що їх тримали господарі на Волині, везла нас "во свояси". Морозний воздух обвівав нас своїм подувом і нам було радісно, що ми разом. Госпо-

Докінчення на стор. 10

Київ — вид на Хрещатик
Kiev — Chreshchatyck

Київ — Пам'ятник св. Володимира на
Володимирській гірці, височіє над
Дніпром
Kiev — St. Wolodymyr's Memorial

Київ — Собор св. Софії
Kiev — Cathedral of St. Sophia

ГОЛОС СУЧАСНИКІВ ПРО 22 СІЧНЯ 1918-1919

22 січня 1918 р. і 22 січня 1919 р. стали межовими датами у змаганнях за незалежність і соборність. Цікаво послухати голосів преси з тих днів. У журналі "Вільна Україна" знайшли ми винятки зі статті поміщеної у київському щоденнику "Україна" з 22 січня 1919 р. Один старшина української армії підклеїв цією газетою свою військову мапу, і так та стаття збереглася. Подаємо винятки з неї, які живо поставлять перед наші очі переживання тих днів.

Київ, 22. січня 1919 року

"Од нині Українська Народня Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною Вільною Суверенною Державою Українського Народу".

"Всякого, хто кликатиме до повстання проти Самостійної Української Народньої Республіки, до повороту старого ладу, того карати, як за державну зраду".

Отсими словами проголосила Українська Центральна Рада 22. січня 1918 року в Четвертому Універсалі волю всієї української нації. Справдилась давня мрія великих синів України, борців за волю і права трудового, многострадального народу України".

"Свято річниці Четвертого Універсалу, день 22 січня, став тимбільш дорогим, незабутнім, що нині здійснилась на

наших очах друга мрія української нації: Західня Українська Республіка і Велика Україна об'єднались в нерозлучне державне тіло. Кордони впали, немає більше "русинів" і "малоросів", є тільки громадяни Єдиної Української Народньої Республіки.

Історичний злочин розшматував тіло української нації політичним кордоном: одна частина українського народу опинилась у Росії, друга в Австрії"

"Об'єднання народу в національно-одноцілу державу необхідне для збереження існування народу і його культури. Всі нації, які історична доля розшматувала на частини, прагнуть свого об'єднання. Так з'єднались в одну державу німці, італійці, а на наших очах відбувається державно-національне об'єднання чехословаків, поляків, південних слов'ян і румун. Натомість ми є свідками, як національно неоднорідні держави розпадаються на свої національно складові частини. Росія й Австро-Угорщина є прикладами цього. Розділені на окремі держави, частини одного й того ж народу не зможуть з потрібною силою ставити опір своїм ворогам. Національно одноцілна держава збільшить значно сили кожної частини й застереже її від загибелі, чи підлеглого існування.

Як би високо не стояла культура якоїсь нації, вона неминуча гинь, коли ця нація не творила з себе одної держави".

Дари для Музейної збірки СУА від членок 1-го Відділу СУА

П. Марія Чарнецька:

2 сорочки (муж. і жін.) рік 1890-90. 1 спідниця, 1 фартушок із околиць Городище Велике, Тернопільська Область.

П. Оля Євдошин:

1 сорочка, 1 спідниця, 2 рушники з 1933 року — Городище Велике, Тернопільська Область.

Тиша. Благословенна тиша над землею. Така тиша буває тільки там, у рідному краю. М'яка, майже нереальна. Біла рука пухкого снігу приглушила всі звуки, затерла всі контрасти кольорів, загладила гострість ліній, зняла з краєвиду сувору правду віддалі та перспективи, поклалася ніжним, цілющим доторком на душу. Бреду знову засніженими стежками саду і слухаю. У білій тиші — таємні кроки. Це Він іде. Христос-дитина.

Згадую і мрію. Бо хочеться, так до сліз хочеться пережити ще хоч раз, ще хоч хвилину такої різдвяної тиші у рідному краю.

Сани плывуть по твердій дорозі, як човен по воді. Коні рвуть сніг з-під копит і бризкають ним, як піною. Тільки десь-колись цокне орчик, форкне кінь, заскрипить копаніца на затоках. У вечірньому сутінку під горою — село. Блимають віконця. Десь заскрипіли ворота. За кожним віконцем мигають тіні. За кожним столом, у кожній родині, в ритуалі Святої Вечері родиться Син Божий — вічна Правда і вічна Любов. У цю тиху ніч, святу ніч...

До вас, до вас, далеких, засніжених піль, і сіл, і міст моїх їду в тихих санях моєї туги. Швидше! Швидше! Пливуть сани, б'ють копитами коні, а я їду і їду, і ніяк доїхати до вас не могу, дні мого дитинства, сліди стіп моїх на білому снігу!

На фіолетному тлі різдвяної ночі зариси трьох дерев'яних бань і золоті квадратики ясноосвітлених віконць. Немов із штудерної музикальної скриньки несуться з церкви величні звуки у засніжену даль. "Бог предвічний народився..." Стаю у притворі церкви біля замурзаних цілунками, прибитих ніг Спасителя, притискаю гаряче чоло до холодного одвірка і співаю разом з вами, мої далекі, мої дорогі:

"...прийшов днесь із небес,
щоб спасти люд свій весь
і утішився".

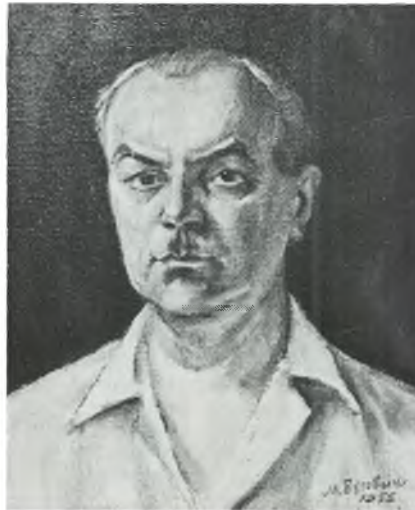
"Липнева Отрута" — (вибране)
Торонто-Вінніпер — 1972

Василь Софронів Левицький — письменник і журналіст, помер у Торонті 1 листопада 1975 р. на 76-ому році життя.

НАША ОБКЛАДИНКА

Мистецьку творчість хтось порівняв до дерева, якого коріння сягає глибоко в землю, а корона простягається угорі широким кругом поза границі землі, з якої дерево виросло. Таке окреслення дуже відповідає творчості Миколи Бутовича, якого "Мадонну" містимо на нашій обкладинці. Він уроджений в Україні (1896 р.) у сім'ї старої козацької старшини, виростав в околицях з гоголівською традицією, полюбив перекази, пісні і природу рідної землі. Вправді покинув її молодою людиною, під час I Світової Війни, але зв'язок з українською традицією у нього ніколи не обірвався, навпаки він вивчав українську мітологію, звичаї, фольклор, приказки та пісні, так що разом з ним відійшов один з кращих знавців тих ділянок.

Вчився він в найкращих графічних школах Західної Європи: у Празі і Ляйпцігу, побував у Берліні, Парижі, Львові їздив залюбки на Закарпаття, проживав у Югославії та інших країнах Європи аж доля завела його до

Микола Бутович. Автопортрет. Олій М. Butovych — self portrait

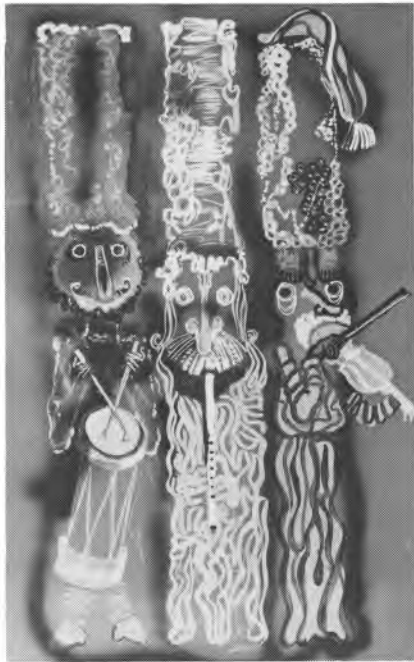
Америку, де помер у 1961 р. Перейшов через різні напрямки, які тоді у мистецтві панували, або як сам їх назвав "ізми". Про те пише він у своїй автобіографії так: "від кожної "ізмової" квітки — я бачив — треба взяти трохи меду й на свій спосіб той мед перетравити".

У висліді тих двох чинників його твори мають у собі "подих української землі" або, за словами В. Січинського, "цілий ракетовий вибух могутнього, невмирущого вулкану життя", але рівночасно виконані без дешевого етнографізму, у його власному стилі і манері, які вирізняють його поміж нашими і чужими мистцями. Треба високої культури, знання і обдарування, щоб перетопити в одне, наче в горнилі, соки витягнені з рідної землі з найвищої якості мистецькими вмілостями та технікою.

Творча спадщина Миколи Бутовича різноманітна як у графіці так і в малярстві, але все переважає графічний підхід до сюжету і виконання (за В. Січинським). Великі досягнення має він у деревориті, книжковій графіці, екслібрисах, але теж і в театральних костюмах. Навіть приготував балет "Ладо". Відомі його портрети, композиції до творів Стефаніка та Гоголя. На 20 конкурсах в Академії у Ляйпцігу він одержав 2/3 усіх перших нагород. Уже перший його альбом дереворитів з народної демонології, який вийшов у Ляйпцігу в 1924 р. зустрівся з незвичайно

прихильною критикою з підкресленням тонкої і фінезійної техніки. Ця серія була однією з перших, друга це "відпусти на Закарпатті", далі "Військова, козацька екзерциція", теми обрядовості, казок, приповідок і інші.

Поза межами цієї нотатки дати перегляд усіх його досягнень та характеристик, хочеться все таки згадати одну прикмету, яка вирізняє не тільки його твори, але якою відрізнявся теж Микола Бутович особисто. Це незвичайно тонкий і гострий дотеп. При тому він не трактував сам себе надто поважно, чим часто

Микола Бутович. Скоморохи. Гуаш.
M. Butovych Skomorokhy

грішать наші мистці і немистці. Таким дотепом повна його автобіографія поміщена у монографії. Вона сама собою є літературним шедевром, який дає погляд не тільки на перебіг життя автора, але теж з'ясовує його відношення до світу, мистецтва тощо.

У Львові в клубі "Нова Хата" виголосив Микола Бутович гутірку під н. "Кіч у Галичині". У ч. 6 з 1937 р. журналу "Нова Хата" читаємо допис підписаний Л.Б., у якому з'ясовано зміст гутірки. Говорив М. Бутович про поняття "кічу" взагалі, а тоді перейшов до "нашого "кічу", себто до псевдо-мистецької народної продукції. Спершу спинився на перекидуванні технік, що тепер живо практикувана. Наприклад кераміка,

Микола Бутович.
Ілюстрація до
В. Стефаніка.
Дереворит.

M. Butovych —
illustration for V. Ste-
fanyk a woodcarving

що має орнаменти, взяті з дереворізьби, дереворізьба послуговується вишивковими мотивами і т.п." Далі читаємо що, на думку доповідника, у вишивці "панує правдива манія, несамовитий шал. Вишивають без розбору, чи взір годиться до даної речі, чи взагалі вона може бути вишивана. Ліплять взори один біля другого, не питаючи про їх обласний стиль, техніку, краски". А далі: "М. Бутович уважає це великим несмаком, що може спричинити поважні шкоди".

Хто чув цю доповідь, той мусив запам'ятати блискучий дотеп і остроту її.

Можна б її повторити сьогодні і треба жаліти, що нема запису цілості, тільки ця нотатка у "Новій Хаті".

Микола Бутович залишив по собі незаступиме місце. Про його величину свідчать не тільки численні чужі і свої рецензії, але теж і те, що Історія Українського Мистецтва, яка вийшла у 1970 р. в Україні не змогла поминути його як майстра непересічного таланту хоч, очевидно, зазначено, що твори його "позначені впливами буржуазно-націоналістичної ідеології". (Література: Микола Бутович. Монографія. Вид-во "Слово" Нью-Йорк 1956)

М. Бутович
Ілюстрація до
народної пісні.
Гуаш

M. Butovych — folk
song illustration.

Передумовою правильного розвою організованого життя, поруч статуту, членства, програми діяльності, фінансових ресурсів, є відповідне приміщення. Без "дачу над головою" жодна організована клітина не може нормально діяти.

Не дивниця, що вже в перших роках існування СУА, однією з найбільших його турбот було придбання власної домівки і коли в 1934 р. заходи увінчалися успіхом, Централя негайно примістила в ній не лише свої бюро, але й зразки народного мистецтва, що стали зав'язком сьогоднішньої музейної збірки.

Ця потреба мати власне приміщення довела до придбання дому СУА в Філядельфії у 1953 р.

Перед тією дилемою станула збірка народного мистецтва СУА після її видалення з Українського Інституту Америки. Знайшовши хвилиний притулок в домі СУА в Філядельфії, а тепер переходове пристановище в просторій кімнаті будівлі УНС в Джерзі Ситі, ця збірка перейде незабаром до новопродбаного дому СУА в Нью-Йорку.

Приміщення збірки в домі СУА, нормальне її діяння і ступневий ріст до розмірів музею вимагає поважних і постійних фінансових засобів.

Збірка мусить нести не лише частину сплати боргу дому СУА й коштів ремонту, але мусить покривати і свої власні специфічні потреби. Кімнати для збірки мусять бути відповідно обладнані й устатковані — контрольована температура й вогкість, пиломоси, шафи, полиці, габльотки, виставові вікна, манекени, спеціальне приладдя, пристрої й матеріяли наукового й технічного порядку.

Експонати мусять бути усистематизовані, поклясифіковані, описані, скаталоговані, мусять мати пояснювальні й референційні написи тощо. Кожний експонат мусить бути зідентифікований, чи відповідає самотності і притаманностям українського мистецтва, без сторонніх нашарувань,

фальсифікатів, фабричних підмінок, чи інших псевдо-народних атрибутів.

Вся ця праця вимагає фахового знання, отже виринає потреба заангажувати бодай одного працівника з досвідом у музейництві і обзнайомленням з пам'ятками українського народного мистецтва й культури.

Музей мусить мати читальню для наукових працівників і дослідників та вести побічні навантаження, нормально зв'язані з існуванням музею: опровадження відвідувачів, влаштування спеціальних виставок, конференцій, панелів, доповідей, показів, висвітлювання фільмів, прозірок, видавання карткових репродукцій експонатів, сувенірів, служити порадами людям зацікавленим народним мистецтвом.

Ці фінансові засоби згодом дасть музеєві частинно стейтова дотація, але передусім мусить подбати про них членство СУА і громадянство — його установи, організації й товариства та окремі громадяни. Членство й громадяни повинні набувати цеглини на фонд музею, складати принагідні пожертви, влаштовувати імпрези на цілі музею.

Створена Музейна Комісія з заступницею голови СУА Лесею Різник у проводі радо вітатиме дотації, записи, даровизни, передання в заряд музею приватних колекцій пам'яток культури. Вже тепер можна занотувати дарунки, які надходять від окремих громадян і від Відділів СУА.

У 50-ліття СУА його членство з допомогою громадянства мусить докласти всіх зусиль пропагандою, працею, збиранням експонатів, фінансами, щоб піднести нашій організації ювілейний дар у виді повноцінного музею — культурно-мистецької установи, базованої на наукових засадах, яка хоч і власність СУА, буде в вільному світі служити потребам української культури в ділянці музейництва, методично переслідуваного й нищеного на рідних землях.

Докінчення "З РІЗДВЯНИХ СПОГАДІВ" зі стор. 6

дарі спішилися, щоб поспіти на Свят-Вечір. Хтось із них тихенько завів коляду, а ми підхопили. Тоді то я почула цю старовинну коляду й запам'ятала її до сьогодні. Прийшли пастери до Русалима — Посеред ночі до Максима. Максим старий, бородатий, Сполохався, утік з хати — Щож там таке за пригода? Вогонь горить, великі чуда... Одні кажуть — цар народився,

Другі кажуть — воплотився!
Ой, ходімо ж ми до нього,
Оглянемо маленького...
Аж там лежить цар багатий,
Ані плаща, ані хати —
Ані сінця під колінця,
Ані рушця під реберця!
З цього боку віслючок,
З того боку бидлячок
Та хухають яко мога,
Загрівають Христа-Бога!
Та стоїть Максим під вікном

Та держить миску з толокном.
Йосиф на теє споглядає,
На ботвину нарікає:
Ой, ви дурні два литвини,
Не несіть Христу ботвини —
Та несіть кашу з молоком
Або з медовим соком!
То він на вас ласкав буде
До вік віка не забуде —
Од вік віка аж до віка
Та на грішного чоловіка!

НА ЮВІЛЕЙНИЙ ДАР ВПЛИНУЛО ДОСИ

ЗА ЛИСТОПАД І ГРУДЕНЬ 1975 Р. ЗЛОЖИЛИ:

ОКРУЖНІ УПРАВИ І ВІДДІЛИ СУА ВІД ЧЛЕНОК, ОРГАНІЗАЦІЙ, УСТАНОВ І ГРОМАДЯН:

745 дол. — 22 Відділ — Чикаго
В тому — 135 дол. — Відділ, 100 дол. каса Певність, 20 дол. — Роксоляна і Олег Сацюки, по 10 дол. — Любов Горбач, Юрій Воечко, Марія Кибалюк і 46 членок Відділу.

430 дол. — 35 Відділ — Озон Парк, Нью-Йорк
В тому — по 25 дол. Др. Теодора і Василь Федорців, Анна Опарик, по 10 дол. 37 членок Відділу і Апостольство Молитви.

400 дол. — 10 Відділ — Філадельфія

400 дол. — 83 Відділ — Нью-Йорк
В тому — 100 дол. Марта Данилюк, по 35 дол. — Марія Томоруг, Марія Соробей, по 20 дол. Ольга Гаецька, по 10 дол. — 21 членок Відділу.

400 дол. — 96 Відділ — Дітройт
В тому — по 10 дол. 40 членок Відділу.

365 дол. — 99 Відділ — Вотервліт
В тому 100 дол. Відділ, 50 дол. — Українські Католицькі Дочки, по 25 дол. — Іванка і Мирон Бучак, Дозя і Ярослав Кушнір, Марія і Мирон Комар, Любомира і Іван Мокій, Богданна і Михайло Березанські, по 10 дол. Ольга Маселко, Роман і Любов Мицики, Володимир Літинський, Авра і д-р. Юрій Слюсарук і 5 членок Відділу.

340 дол. — 57 Відділ — Ютика
В тому — 75 дол. Відділ, 50 дол. Ксеня Антипів, по 25 дол. УККА, По 10 дол. — СУМА, ОЧСУ, Пласт Прият, і ОДВУ, д-р. Володимир Когутяк і д-р. Гарбовський і 13 членок Відділу.

330 дол. — 58 Відділ — Дітройт
В тому по 10 дол. 33 членки Відділу.

300 дол. — 5 Відділ — Дітройт
В тому — 80 дол. Відділ, по 10 дол. 22 членки Відділу.

310 дол. — 16 Відділ — Мінеаполіс

250 дол. — 49 Відділ — Бофало

240 дол. — 28 Відділ — Ірвінгтон — Ньюарк
В тому 100 дол. Пелагія Кучкуда, по 25 дол. Наталка Лазірко, Надія і Роман Мандрусак, по 10 дол. д-р. Тарас Шегедин і 8 членок Відділу.

240 дол. — 64 Відділ — Нью-Йорк
В тому 50 дол. Марія Савицька, по 25 дол. проф. Володимир і Дарія Кубійович, Марія Даниш, М. Підгородецька, д-р. Наталія і Юрій Струтинський, по 20 дол. Христина Воевідка, по 10 дол. 6 членок Відділу.

200 дол. — 43 Відділ — Філадельфія
В тому по 20 дол. проф. Т. Пашківський, інж. І. Журже, по 10 дол. — 16 членок Відділу.

220 дол. — 91 Відділ — Бетлегем, Пе.
В тому 120 дол. Відділ, по 10 дол. — 10 членок Відділу.

200 дол. — 11 Відділ — Чикаго

200 дол. — 98 Відділ — Філадельфія

95 дол. — 61 Відділ — Випані
В тому 50 дол. Люба Климичин-Дзінгало, по 25 дол. — Катерина Рокефелер, Орест Ключас, Ярослав Мулик, по 10 дол. — 7 членок Відділу.

190 дол. — 102 Відділ — Гемонд-Мунстер, Інд.
В тому 100 дол. Відділ, по 10 дол. — 9 членок Відділу.

185 дол. — 41 Відділ — Філадельфія

170 дол. — 17 Відділ — Маямі
В тому 100 дол. Відділ, по 10 дол. — 7 членок Відділу.

170 дол. — 106 Відділ — Гартфорд Кон.

В тому по 10 дол. — 17 членок Відділу.

110 дол. — 45 Відділ — Елизабет
В тому по 25 дол. — хор Боян при церкві св. Володимира, д-р. Ігор і Лідія Гура, Галина і Володимир Король, Володимир Бойчук і по 10 дол. М. М. Федецький

110 дол. — 70 Відділ — Пассейк
В тому 50 дол. — Марія Струк, по 25 дол. Ірена Чайківська — Олімпія Хойнацька, Марія Блаженко і Іванна Лудзяк, по 10 дол. Уляна Дячук.

110 дол. — 93 Відділ — Гартфорд
В тому по 25 дол. — Український Народний Дім, хор "Діброва", по 10 дол. Б-во Дивізійників, Яким Заяць і 4 членки Відділу.

110 дол. — 97 Відділ — Бофало
В тому по 10 дол. Василь Шарван, хор "Бурлаки", д-р. Мирослав і Л. Гришишин і 8 членок відділу.

100 дол. — 4 Відділ — Нью-Йорк
В тому — 20 дол. Віра Гідей, по 10 дол. — 8 членок Відділу.

100 дол. — 56 Відділ — Дітройт
В тому по 10 дол. — 10 членок Відділу.

90 дол. 74 Відділ — Чикаго
В тому по 25 дол. т-во Престола і Вервиці, т-во Святого Імени при парафії св. Йосифа, по 10 дол. — Ірина Довбак, Дода Кекиш, Оксана Мельник і 1 членка Відділу.

80 дол. — 31 Відділ — Росфорд, Толідо
В тому по 10 дол. др. Богдан Крук, др. Тарас Гнатчук і 6 членок Відділу

80 дол. 103 Відділ — Гемстед

80 дол. — 109 Відділ — Асторія, Нью-Йорк
В тому по 10 дол. — 8 членок Відділу.

75 дол. — 3 Відділ — Нью-Йорк розв'язаний

70 дол. — 76 Відділ — Дітройт
В тому по 10 дол. — 7 членок Відділу.

65 дол. — 1 Відділ — Нью-Йорк
В тому по 25 дол. — Ірена Іваницька, по 10 дол. — 4 членки Відділу.

60 дол. — 108 Відділ Нью Гейвен
В тому 50 дол. Відділ і 10 дол. — 1 членка Відділу

50 дол. — 63 Відділ — Дітройт
В тому — 20 дол. Відділ і 30 дол. — Марія Козак.

50 дол. — 73 Відділ — Бріджпорт
В тому по 10 дол. — 5 членок Відділу

50 дол. — 89 Відділ — Кергонксон, Н.Й.

45 дол. — 59 Відділ — Балтімор
В тому 25 дол. ОЖ ООЧСУ, по 10 дол. 2 членки Відділу

В ПАМ'ЯТЬ ПОЧЕСНОЇ ГОЛОВИ ОСНОВНИЦІ бл. п. ОЛЕНИ ПОТОЦЬКОЇ

На поминках після похоронів бл. п. Олени Лотоцької розпочалася збірка датків на Музей СУА, згідно з її волею.

ПЕРША ЛИСТА:

100- дол. 83. Від. — Нью-Йорк

100,- дол. 72 Від. — Нью-Йорк

80,- дол. 63 Відділ — Дітройт

По 50,- дол. 49. Від. — Бофало

57. Від. — Ютика

55. Від. — Лос Анджелес

64. Від. — Нью-Йорк

91. Від. — Бетлегем

92. Від. — Самервіл Н.Дж.

96. Від. — Дітройт

99. Від. — Вотервліт, Н.Й.

По 35,- дол. 93. Від. — Гартфорд

По 25,- дол. 3. Від. Фінікс, Арізона

44. Від. — Філядельфія

25,- Від. — Провіденс

54. Від. — Вилмінгтон

57. Від. — Ютика, Н.Й.

82,- Від. — Нью-Йорк

89. Від. — Кергонксон

90. Від. — Філядельфія

114. Від. — Трой

По 15,- дол. 9 Від. — Бінгемтон

Разом 955.00 дол.

ОСОБИСТІ ПОЖЕРТВИ

По 100, — дол. — Любослава Шандра — Чикаго, — Н.Н. — Н.Дж.

По 50, - дол. — о. крилош. Богдан Смик — Ютика

По 25, - дол. Іванна Рожанковська — Нью-Йорк, Катря Пелешок —

Нью-Йорк, Оля Ставнича — Ратерфорд Ірина і Мирон Русняк — Рочестер

По 20,- дол. — Др. Теодозія Савицька — Ютика, Олександра Різник — Нью-Йорк Ірина і Лев Кушнірі — Філяд.

По 15,- дол. — Галина Царинник — Філядельфія

По 10,- дол. — Лідія Бурачинська — Філядельфія, Марія Савчак — Нью-Йорк, Христина Навроцька — Нью-Йорк, Поля Книш — Нью-Йорк, Любов Волинець — Нью-Йорк, Марія Даниш — Нью-Йорк, Мері Душник — Нью-Йорк, Уляна Любович — Нью-Йорк, Марта Данилюк — Нью-Йорк, Анна Рак — Нью-Йорк, Ольга Муссаковська — Нью Джерзі, Алла Герець — Олбані, Оксана Рак — Нью-Йорк, Розалія Федьків — Кергонксон, Марія Барагура — Нью-Йорк, Евстахія Шуган — Джерзі Ситі, Наталія Дума — Нью-Йорк, Ірина Комар — Нью-Йорк, Марія Лішкевич Капустянська — Рочестер, Олена Процюк — Нью-Йорк, Ляриса Дончук — Філядельфія, Тетяна Цимбал — Філядельфія, Тетяна Горашенко — Філядельфія, Дозя Кушнір — Вотервліт, Ольга Салук — Ньюарк, Євгенія Дубас — Клівленд, Катерина Мураль — Клівленд, Марія і Роман Галькевич — Вотерфорд, Катерина Бук — Пасейк, Катерина Іваницька — Нью-Йорк, Ольга Гнатишак — Во-

тервліт, Володимир і Ольга Коник — Коговс, Ольга Заремба — Елизабет, Ольга Павлів — Коговс, Стефанія Кушнір — Коговс, Марія Томоруг — Нью-Йорк, Ольга Цар — Нью Джерзі, Олександра Бражник — Нью-Йорк, Оріся Марків — Нью Гейвен, Мирон і Іванна Бучак — Скенектиді, Володимир Онишкевич — Джерзі Ситі, Іван Стойко — Коговс, Іванна Петровська — Нью-Йорк, Наталія Чапленко — Ірвінгтон, Ньюарк

По 5,-дол. — Христина Ярмоленко — Філядельфія, Павліна Генсен — Вотервліт, Наталія Павлишин — Ньюарк, Любомира Мокій — Вотервліт, Богданна Бережанська — Вотервліт, Марія Комар — Лондонвілле, Н.Й. Марія Химинець — Пасейк, Юрій і Марія Волдер, Іван Дурбак — Трой, Н.Н. підпис нечіткий, М.Б. Береза — Нью-Йорк, Софія Барусевич — Кергонксон, Іванна Осідач — Кергонксон, Розалія Полчій — Нью-Йорк, Софія П. Котик — Нью-Йорк, Софія Серафим — Нью-Йорк, Ольга Олійник — Кергонксон,
По 2,- дол. Н.Н. підпис нечіткий — Коговс

Разом 952.00 дол.

Відділи зложили 955.00 дол.

Особисті пожертви 952.00 дол.

Разом 1,907,00 дол.

Поля Книш

Фінансова секретарка

Докінчення: "ЮВІЛЕЙНИЙ ДАР"

45 дол. — **100 Відділ** — Картерет В тому 25 дол. Український Народний Клуб, по 10 дол. — М. Середоха, Е. Федак.

40 дол. — **21 Відділ** — Бруклін в тому по 10 дол. Н.Н. і 3 членки Відділу.

40 дол. — **24 Відділ** — Елизабет В тому по 10 дол. 133 Відділ "Провидіння" і 3 членки Відділу.

25 дол. — **3 Відділ** Фінікс, Арізона

20 дол. — **66 Відділ** — Нью Гейвен В тому по 10 дол. — 2 членки Відділу

10 дол. — **44 Відділ** — Філядельфія — 1 членка Відділу

10 дол. — **72 Відділ** — Нью-Йорк — одна членка Відділу

Разом — 8,105.00 дол.

ОСОБИСТІ ПОЖЕРТВИ:

500 дол. — Н.Н.

50 дол. — Олена Волошин — Нью-Йорк

50 дол. — Ясінська Мурована — Ірвінгтон — Ньюарк

25 дол. — Софія Скоп — Каліфорнія

20 дол. — Марія і Надія Косянчук (34 Відділ) — Коговс

20 дол. — Стефанія Шуховська і Ольга Коник — Коговс

10 дол. — Марія Палідвор — Нью-Йорк

10 дол. — Олена Процюк Нью-Йорк

Разом 685.00 дол.

Поля Книш

Фінансова секретарка

Поіменні списки членок СУА, які закупили 10 дол. цеглини подавати будемо на обкладинках в чергових числах "Н.Ж.". Просимо такі списки надсилати враз із грошовими переказами.

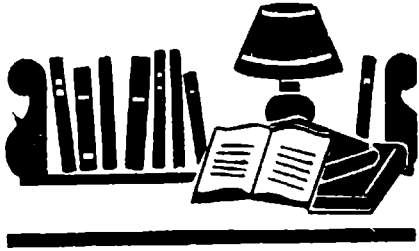

КАЛЕЙДОСКОП ЖІНОЧОГО ЖИТТЯ

Опрацювала Світлана Луцька-Андрушкова

УКРАЇНА

- У 1975 році в київському видавництві "Наукова думка" появилася книжка Фаїни Петрякової "Українське гутне скло". Авторка подає історію скляного гутництва в Україні, починаючи з найдавніших відомостей з 1550-1570 років про гутти на західньо-українських землях, які існували в районах Старого Галича, Белза й Потелича. Українське гутне скло, як стародавнє, так і сучасне, має свої притаманні лише йому риси. Хоч у другій половині 19 ст. скляне гутництво, як промисел, поступово завмирав, традиції його плекали вдома родини склодуїв, передаючи з покоління в покоління техніку дуття, ліплення і формування скла. Гутництво розвивається знов у 20 ст., і тепер це важливий промисел в Україні. Авторка розглядає традиційний аспект гутництва в сучасному виробництві скла та подає біографічні дані сучасних майстрів, наприклад, піонера відродження гутного скла на Львівщині Петра Семенка, майстра півтонового кольорового скла М. Павловського. Книжка включає вичерпну бібліографію про українське склярство. Ілюстрована чорно-білим та кольоровими світлинами, мабуть, вперше подає обширний матеріал про цю мало знану і досліджену галузь українського народного декоративного мистецтва.
- У фіналі VI Спартакіади народів СРСР, який відбувся влітку 1975 року золоту медалью в бігу на вісімсот метрів здобула українка з Ворошилов - градщини Ніна Моргунова. Вона досягнула новий рекорд України, пробігши цю віддаль в одній хвилині 59,4 секунд. Це великий успіх Ніни, яка з шіснадцяти років нездужала на серце. Тільки завдяки наполегливій систематичній праці над собою для загального фізичного розвитку та практикування т. зв. лікувальних маршрутів досягнула цю перемогу. Перед Ніною Моргуною олімпійські ігрища в Монреалі, до яких вона ретельно готується.
- У Хмельницькому обласному будинку народної творчості відкрито виставку подільського рушника. В експозиції представлено 120 рушників, серед яких деякі виконані у 1905 р. Виставка викликала велике зацікавлення серед населення. Після її закриття буде перевезена до інших міст області.
- У київському журналі "Археологія" (ч. 16, 1975) появилася стаття Євгенії М. Пламеницької п. з. "Дослідження Кам'янець-Подільського замку". Авторка розглядає побудову оборонних башт замку з північного боку т. зв. Рожанки та Лянскоронської. Вона покликається на різні архівні документи, які знайомлять нас з Кам'янець-Подільським замком. Найстарший з них це опис замку з 1494 р. Стаття ілюстрована та включає цінний бібліографічний матеріал. Є. Пламеницька є співавтором історико-архітектурного нарису "Кам'янець-Подільський", який вийшов у Києві 1968 р. (118 стор.) та автором книжки "Про час заснування Кам'янець-Подільського замка-фортеці; слов'яноруські старожитності". Київ, 1969.
- Володаркою Кубка СРСР в жіночій гімнастиці стала сімнадцятирічна київська школярка Ірина Дерюгіна, що приєднала цей почесний трофей до звання абсолютної чемпіонки країни 1975 року.
- На сцені Київського театру опери та балету появилася молода талановита співачка Марія Стефанюк, колишня студентка Снятинської культурно-освітньої школи. М. Стефанюк, лавреат республіканського фестивалю самодіяльного мистецтва та студентка Київської консерваторії кляси Наталії Захарченко, заслуженої артистки УРСР. Артист Дмитро Гнатюк так висловлюється про неї: "Марія Стефанюк — це свіжий народний голос з багатьма барвами. Дуже здібна співачка. Їй однаково легко даються опера й народні пісні, з якими вона виросла. Дуже радий, що моя землячка так впевнено крокує вперед..." М. Стефанюк одна з наймолодших солісток театру.
- Гаїні Коваленко, дитячій письменниці та перекладачці, скінчилося в листопаді 1975 року сімдесят років. З 1926 року перекладає на українську мову багато творів польської, латинської, російської, грузинської та туркменської літератури. Поезії В. Маяковського, Г. Леонідзе, А. Цертелі, А. Міцкевича, прозові твори В. Берце, Айбека, М. Бірзе — далеко не повний перелік перекладницького доробку Г. Коваленко. Крім цього, працює в Київській студії художніх фільмів ім. О. Довженка літератором, перекладачем, редактором сценарного відділу. Більше 100 художніх фільмів підготувала вона для дубляжу українською мовою.

Що з'ясувати?

LASSOTA VON STEBLAU, HABSBURGS AND ZAPOROZHIAN COSSACKS: the diary of Erich Lassota von Steblau, 1594. Edited and with an introduction by Lubomyr R. Wynar. Translated by Orest Subtelny. Littleton, Colo., Ukrainian Academic Press for the Ukrainian Historical Association, 1975. Pp. 144. \$9.00.

Еріх Лясота фон Штебляу — австрійський шляхтич польського походження, що жив на переломі 16 і 17 століть — був професійним вояком і дипломатом на службі австро-угорського цісаря Рудольфа II. В році 1594 з доручення австрійського цісаря він відбув подорож на Запорізьку Січ. Місією його було намовити запорожців включитися у протитурецьку коаліцію, що її організували цісар Рудольф II, та папа Климентій VIII. Лясота фон Штебляу залишив по собі щоденник: його записки з подорожі в Україну, його опис переговорів із козаками та побуту запорожців, становлять одне із видатніших оригінальних джерел історії раннього українського козацтва.

Лясота відбував свою подорож кінно в товаристві свого слуги та сво-

го дядька. В кінці лютого 1594 р., отримавши потрібні інструкції та вісім тисяч золотих дукатів — дарунок для запорозьких козаків від цісаря, — Лясота вирушив почерез Прагу, Нойштадт, Відень, Тренчин, Кремніч, Кошиці на Україну. Мандруючи шляхом, що вів попри Сянік, Львів, Білу Церкву, Київ, Трипілля, Канів, Черкаси і Чигирин, Лясота прибув на Низ Дніпра, на острів Базавлук, де була тоді розташована Запорізька Січ. Ця його подорож тривала понад три місяці. Записи в щоденнику Лясоти здебільшого ляконічні і скупі на побутові деталі. Його опис Києва, однак, а вже зокрема його звіт про переговори з запорожцями, про їхні звичаї, організацію та політику обширні та незвичайно цікаві. До глибокої задуми примушують читача Лясотині ревелюції про запорізьку раду, де "старшина" і "чернь" творять два окремі "кола" для вирішення важливих справ, і де коло черні, прийнявши рішення, накидає його старшині, загрожуючи потопити в Дніпрі всіх інакочинючих...

Щоденник Лясоти, що його оригінал написаний німецькою мовою зберігається в міській бібліотеці містечка Бауцен, був надрукований вперше в 1854 році. Досі появився він у перекладах на російську, еспанську, португальську і польську мови. Видання Українського Академічного Видавництва — це перше видання цього щоденника англійською мовою. Це — спільна праця двох українських істориків — Любомира Винара, що написав велику вступну статтю та додав

необхідні редакційні коментарі до тексту та Ореста Субтельного, що довершив перекладу на англійську мову.

Книга включає теж — у додатках — незвичайно цікаві історичні документи 16 століття про українських козаків, а саме: уривок із польської хроніки Марціна Бельського, рапорт про козаків папського дипломата Гамберіні, листи до козаків папи Климентія VIII та цісаря Рудольфа II та звіт про цю подорож козацького отамана Демковича. Нове видання Українського Академічного Видавництва — як і пристало на солідну наукову працю — включає обширну бібліографію, словничок спеціальних термінів, показник імен, мапу Лясотиної подорожі та репродукції кількох ілюстрацій, що мають безпосереднє відношення до історії українського козацтва та до щоденника Еріха Лясоти.

Марта Тарнавська

Листи до Редакції

ДОРОГА ПАНІ РЕДАКТОРКО!

Дуже гарно редаговані останні числа журналу. З приємністю, а навіть з насолодою читається. Багато наших жінок телефонувало до мене висказуючи своє вдовolenня і признання за незвичайно цікаві статті. В залученні пересилаю даток на пресовий фонд НЖ

Із щирим привітом

Ольга Цар

Прод. Колейдоскоп

КАНАДА

• Впродовж місяця грудня 1975 року відбувалось щоденно в Отаві пікетування радянської амбасад. Ці мовчазні демонстрації, які спонзорували Централі КУК і Комітет Українок Канади, проводили українські жінки і студентки з різних організацій в оборону українських жінок-політв'язнів у Радянському Союзі. Демонстрантки були одягнені в сірі плащі, які нагадували в'язничі одяги, та носили плякати з портретами ув'язнених. Мета акції — звернути увагу канадському громадянству на важку долю українських жінок політичних в'язнів.

США

• Монтгомері, Алабама. 24. X. 1975 р. телевізійна сітка NBC передала інтерв'ю з архітектором Надією Вовк-Камерон на тему ролі Радянської України в Об'єднаних Націях. Професор Н. Вовк-Камерон, за фахом архітект, викладає мистецтво й архітектуру в Huntington College.

• Одним з вислідів Сьомого З'їзду Української Револьюційно-Демократичної Партії, який відбувся в травні 1975 року в Торонті, було створення — за ініціативою українського жіноцтва, прихильниць партії — Фондації ім. Івана П. Багряного. Мета — видання книг української наддніпрянської еміграції. Фондацію очолили: голова — Галина Воскобійник, секретар — Ніна Гречнів та М. Воскобійник. Фондація вже осягнула 40 тисяч доларів, а планує зібрати пів мільйона. Перше завдання це видання творів у 10 томах письменника Івана Багряного.

• Ньюарк 7. XI. 1975 мисткиня Христина Юрків-Смішкевич відкрила постійну українську мистецьку галерію "Кобзар" у сусідстві української католицької церкви св. І. Христителя. В галерії можна придбати картини та скульптури таких мистців, як Гуцалюка, Гури, Кричевської, Венгриновича, Федішин, Капшученко, Геруляк та інших. Власниця галерії Христина Юрків займається енкавстиком. Вона закінчила "School of Fine and Industrial Arts"

ГІСТЬ З ВЕНЕСУЕЛІ

Д-р Людмила Макаренко-Починок, голова Об'єднання Українських Жінок Венесуелі" відвідала своїх замужніх дочок (Люба Камінська (архітект і Дана Купчинська хемік), які проживають в США, користаючи з вільного року т.зв. "ano sabatico". Була вона присутня на Святкуванні 50-ліття СУА — Округи Нью-Йорк, в неділю 5 жовтня. Відвідала теж 91-ий Відділ в Бетлегем, Пенсільванія.

У розмові з нами вона передусім передала привіт від організації, яку від серпня очолює, а теж, що нам особливо мило повторити, подякувала за "Наше Життя", яке поміж читачками у

Др. Л. Починок

тому ж Університеті. Рівночасно працює як лікар загальної медицини в державному Інституті Соціального Забезпечення. Платневі ставки лікарів у Венесуелі не є високі, але сама праця дає вдовolenня. Людмила Починок є теж абсолювентом Філософічного Факультету Українського Вільного Університету.

Кілька слів про Венесуелю. Це

особливо відзначається це в нерівностях життєвого стандарту. З одного боку невеликий процент супермільйонерів, а з другого — великий прошарок незаможних, які замешкують типові "ранчос", маленькі хатинки з картону і бляхи на схилах гір...

Просимо розказати дещо про українців у цій країні?

Українське поселення у Венесуелі датується від Другої Світової Війни. Складається з політичних емігрантів т.зв. "нових" зі Східної і Західної України, а теж кількох родин з т.зв. "старої еміграції", головно з Праги і Чехословаччини. Усіх українців біля 1000. Від самого початку (1948 р.) зорганізовано "Українську Громаду", збудовано "Українську хату". У Ка-

Модерне місто у Венесуелі. Видніють Каракаські гори.
Modern city in Venezuela.

Венесуелі має прихильниць та побажала нам успіхів у праці.

Ми просили, щоб розказала нам дещо про країну, з якої приїхала, але спершу хотіли познайомитися з самою гостею.

Д-р Людмила Макаренко-Починок походить з Кубані. Після першої світової війни проживала у Празі де закінчила Факультет Медицини на Карловому Університеті. У Венесуелі повторила студії (нострифікація) та осягнула диплом лікаря в Центральному Університеті в Каракасі, а після конкурсних іспитів одержала становище професора в Катедрі Гістології і Ембріології у Факультеті Медицини Центрального Університету в Каракасі. Була теж десять років професором на Факультеті Дентистики в

Верх Болівар (50002 м) — Венесуеля.
Landscape of Venezuela — Mount Bolivar

демократична республіка, положена на березі Караїбського моря, в північній частині Південної Америки. Величиною приблизно дорівнює Україні (912 тисяч квадратних кілометрів) Положена у тропічній смузі (вічне літо без зими), має зелені низини, навіть піщані пустині, праліси, але й високі гори покриті снігом. Ріки, озера і море із соняшними пляжами. Флора і фауна багаті та різноманітні. Національною квіткою є орхідея. Багато природних ресурсів світового значення (нафта, залізо, золото, діаманти тощо). Населення (12 мільйонів), це сполука індіанського, африканського і європейського елементу. Мова еспанська. Головне місто Каракас нараховує два і пів мільйона мешканців.

Венесуеля — країна контрастів:

ракасі є дві українські церкви, православна збудована власними силами і греко-католицька, яку дала до вжитку католицька венесуельська влада. В останніх часах зорганізувався "Гурток Молоді".

Українських жінок в Каракасі можна нарахувати коло 100, але організаційно активних є лиш мала група. Об'єднання Українських Жінок Венесуелі входить в склад СФУЖО. Багато жінок передплачують "Наше Життя", яке приносить їм відпруження, дає інформацію і підтримує на дусі. З огляду на невелику кількість людей, на тропічний клімат і спеціальні умовини для праці, на ширшу діяльність організації не можна розраховувати. Постійні намагання — це утримати "Суботню Школу" для дітей і

молоді, відзначати спеціальні українські річниці тощо. Цього року жінки брали активну участь у відзначенні "Дня української жінки-політичного в'язня в ССРСР".

Цих кілька інформацій напевно наблизять до нас цю країну, де живуть наші земляки, та жіночу організацію, яку наша мила гостя від серпня очолює. Просимо передати нашим посестрам щирі вітання і побажання успіхів та дякуємо за милу розмову.

Управа і членки 1-го Відділу СУА в Нью-Йорку щиро вітають свою подругу Катрусю з Кіналів Папугу з 25-літтям її активної праці в організації. Вона виконувала муравлину працю у Відділі й займала різні пости в його управі. Була теж активним членом Окружної Управи, в якій шість років була господарською і чотири роки імпрезвою референткою. Дбала про те, щоб популярні вишивані вечерниці проходили з найкращим матеріальним і моральним успіхом, бо вони мали виховне значення з уваги на численну участь молоді.

Катрусі Папузі бажаємо відзначити свій золотий ювілей у лавах СУА.

Управа і членство 1-го Відділу СУА

БАЛЬ ПРЕСИ — 1976

На традиційному Балю Преси, що його влаштовує Фінансова Комісія СФУЖО і Спілка Українських Журналістів Америки 24 січня ц. р. у Філадельфії, "Наше Життя" репрезентуватиме *Володимира Богданна Гнатківська*, студентка Гантер Каледжу. Володимира, або як її популярно називають Мірка, має 19 років, є дочкою Богданни й Володимира Гнатківських та внучкою заслуженої союзанки сл. п. Іванни Скоплякової, яка була довголітньою членкою 33 Відділу СУА у Клівленді, а після переїзду до Нью-Йорку членкою 64 Відд. СУА. Великі заслуги поклала сл. п. Іванна Скоплякова при акції будови пам'ятника Лесі України у Клівленді. Улюблена внучка п. Іванни є теж суспільно активною, особливо в Пласті та КЛК, а тепер у Студентській Організації.

У середній школі була вона курінною одного з кращих юнацьких куренів (18-ий курінь ім. Олени Пчілки), якого дотепні виступи можна було подивляти на "вечорах розваг" і інших пластових програмах. Перебула вона багато пластових, у тому теж

Володимира Богданна Гнатківська

вишкільних, таборів, управляє спорт, особливо лещетарство. Є членом Станичної Пластової Старшини в Нью-Йорку. Допикує до "Юнака". Закінчила з дуже добрим вислідом Школу Українознавства "Самопоміч" в Нью-Йорку.

Бажаємо успіхів репрезентантці "Нашого Життя" на Балю Преси.

ВІДГУКИ

У вересневому числі п. Ірина Лончина пише, що світ завжди був гірший, але "колись люди соромились гріха", а сьогодні вже ні. Це у справі абортів. Не таке твердження висловлено у "Між нами і телефоном". Це колись у першій половині нашого століття аборти були і модні і практиковані без почуття вини на різних частинах України. А це тепер молоде покоління підносить крик у принциповій справі і часто дуже гостро засуджує аборти.

Л. К.

Жовтнева обкладинка: я маю цей дереворит. Мій вуйко привіз мені від своєї точної сестри Слави Музики. Вона на всіх дереворитах давала різні цитати, що надають часто іншого, якщо не глибшого змісту. На цій, що на обкладинці, написано: "Мені не страшна стріла, бо на неї маю протид" (тобто траву з власної землі, лісу)

Л. О.

Від Редакції — таке було вияснення Сковороди — про що пишемо в жовтневому числі на ст. 6 п.н. "Наша обкладинка".

ПОВЕРНЕННЯ ДО ЛЬВОВА II

Микола Вінграновський

У листопадовому числі "Нашого Життя" помістили ми одну частину вірша Миколи Вінграновського "Повернення до Львова", не подаючи автора. Містимо тепер другу частину цього вірша та просимо вибачити цей недогляд, який треба приписати "друкарському чортикові".

На маленькій планеті у великому місті
Сходить вечір на синє, на сизе й сумне.
На шовковому вальсі, на блакитному
твісті

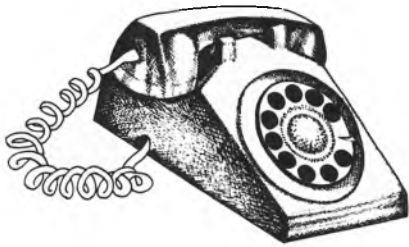
Як давно і недавно ти любила мене.

Як раптово в хвилини блакитношовковій,
Іще рух! Іще крок! Іще подих грози! —
Зацвіли твої пальці першим цвітом
любови,

Зацвіли твої очі першим цвітом сльози...

Відчорніли в саду переспілі пасльони,
зимували сніги ув обійми ріки...
Та порожні мовчать на ланцях телефони,
Та над ними порожні летять літаки...

На маленькій планеті у великому місті
Сходить вечір на синє, на сизе й сумне.
На сивавих дощах в сполотнілому листі
Як далеко-давно ти любила мене...

Тільки між нами і телефоном...

ПОДВОЄННЯ — ЧИ РОЗДВОЄННЯ?

Різдвяні свята пролетять, ялинки повикидаємо з хат. В нас залишаться деякі приємні спогади зі святкування, деякі болі ніг і спина після виварювань і випікань різних традиційних присмаків для своїх ближніх чи гостей... Залишаться також моменти роздвоєння — чи це подвоєння.

До моєї племінниці Дзвінки приїхали батьки на 2 тижні свят — за новим календарем, бо в них вся парафія так святкує. Її свекри приїхали на свята за старим стилем. 2-го січня рано Дзвінка в розпучі телефонує до мене:

— "Тето Любо, як я маю погодити Йордан за новим і Різдво за старим стилем? Хочу щоб і мої і чоловікові батьки з нами святкували і були задоволені. А тут приходиться одного дня Щедрий Вечір, а другого вже Святий Вечір?!"

Дзвінці я порадила таки традиційно перевести обидва свята, навіть коли це на неї падає великий тягар праці на велике число рідні. Та я її потішила, що це вона забуде вже в березні...

Свята пройшли, і моя Дзвінка знов до мене телефонує:

"Тето може справді треба призадуматися над тим, хто це вирішив нас порізнути ще й календарем! Поміж моїми рідними, приїжджими і гістьми та колядниками часто заходила дискусія про календарі. Новокалендарники дивились згори на давньокалендарників, бо це вони мають правильний, і то єдино правильний "новий" календар, з Різдвом у грудні. Так мав навіть якийсь часопис (Наш Шлях) твердити..."

— До цього я Дзвінці пригадала, як це одна наша спільна знайома, яка 61 років святкувала Різдво у січні, а тільки 18 років в грудні — не прийняла пластунів з колядою 7-го січня, бо це "не її" свято.

Дзвінка мені далі розказує:

— "А деякі старокалендарники пригадують, як це тому 28 років наші люди не йшли до праці 7-го січня, навіть якщо була загроза втратити працю, яка для них в ті часи була такою конечною. А тепер дехто з них, в розмовах, навіть не пригадує собі котрого то дня в січні українське Різдво. Дехто вже називає його "православним" і приятелі моїх дітей думають, що всі українці католики в світі святкують у грудні, а всі православні в січні".

— "Так Дзвінко" — кажу племінниці — "Витворюється дивне і неправильне поняття в декого. Багато українців католиків, чи, може, більшість (напр. в Канаді) святкують таки в січні, а деякі православні парафії в грудні".

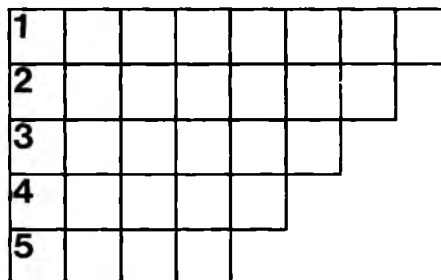
Дзвінка пригадала мені, як це недавно один студент в Принстонському університеті розказував, що його діди і бабусі вже родились в США чи, може, приїхали сюди маленькими. Сам він по-українському не вмів тоді говорити, але казав, що в грудні вони святкують "Кристімес", з обміною подарунків, ну а в січні — це ж "українське Різдво"! Тепер цей студент прекрасно навчився говорити й здобув докторат з історії.

І ми з Дзвінкою обмінялись ще спостереженнями і думками про наші календарі — які обидва ще далі не є точні. І справа тут не в календарі, і не в місяці коли святкуємо Різдво Христове. Це ж бо важливий символ. Січневе Різдво важливе для нас тільки тому, що в Україні і в Сибірі українці у січні, чи це при Святий Вечері, чи це у думці відмічують це Свято Надії і думають про рідню і про всіх українців.

Тільки тому цей день у січні має значіння у відношенні до календаря. І тільки тому — навіть коли це принесе більш праці і втоми коли доводиться подвоїти святкування — не забуваймо вечора 6-го січня! Подвоєння святкування не є шкідливе, довоєсвяття це не гріх. Роздвоєння в душі, і сумнів чи "решта" святкуючих в січні взагалі мають рацію і трактування одних другими "згори" — це вже більш гострий і болючий крок.

Любов Калинович

ПОДУМАЙТЕ — ВІДГАДАЙТЕ

РОЗВ'ЯЗКА
з. ч. 11/75

ПОЗЕМО (ГОРИЗОНТАЛЬНО)

1. Театр Курбаса
2. Фільм Фелліні
3. Книжка Гуменної
4. Небезпечна гра
5. Героїня драми Ібсена

ПОЗЕМО:

2. тон
3. титан
4. самотні
5. нарциси
6. Олько
7. акр

ДОЗЕМО (ВЕРТИКАЛЬНО)

1. Сучасний український поет

ДОЗЕМО:

1. Лотоцька

Вісті з Централі

Для безпеки журналу „Наше Життя“

заплановано в СУА

Запасний Фонд у висоті 50,000 дол.

До кінця грудня 1975 р. зложили:

Окружні Управи і Відділи СУА	29,875.28
Поодинокі особи	5,022.15
Разом	34,897.43

ПОДБАЙТЕ ЗНОВ ПРО ВІДПОВІДНИЙ ДАТОК!

НА ЗАПАСНИЙ ФОНД "Н.Ж." ВПРОДОВЖ М. ЛИСТОПАДА І ГРУДНЯ 1975 Р. НАСПИЛИ ТАКІ ПОЖЕРТВИ:

ВІДДІЛИ СУА:

200 дол.	104 Відділ	Нью-Йорк
125 дол.	63 Відділ	Дітройт
125 дол.	96 Відділ	Дітройт
115 дол.	93 Відділ	Гартфорд
115 дол.	106 Відділ	Гартфорд
100 дол.	11 Відділ	Трентон
100 дол.	13 Відділ	Честре
100 дол.	34 Відділ	Коговз
100 дол.	54 Відділ	Дітройт
100 дол.	102 Відділ	Гемонд-Мунстер, Инд.
50 дол.	26 Відділ	Дітройт
30 дол.	47 Відділ	рочестер
25 дол.	3 Відділ	Фінікс, Арізона
20 дол.	1 Відділ	Нью-Йорк
15 дол.	76 Відділ	Дітройт
15 дол.	57 Відділ	Ютика
15 дол.	20 Відділ	Філядельфія
Разом	350.00	дол.

ПООДИНОКІ ОСОБИ:

27.25 дол.	Л. Кий	Честер
25 дол.	О. Горбова	Честер
25 дол.	Марія і Теодор Угорчак	Філядельфія
25 дол.	Марія Стасюк	Маямі, Фльор.
23 дол.	Наталія Заплатинська	фаєрвю Парк, О.

20 дол.	Марія Козак	Дітройт
20 дол.	Стефанія Рогач	Анн Арбор, Міч.
10 дол.	В. Михайлів	Честер
10 дол.	Зоя Капшученко і Марія Келлер	Філядельфія
5 дол.	Ірина і Михайло Іваницькі	Дітройт
Разом	190.25	дол.
	Поля Книш	Фінанс. секр.
	*	*
	*	

У жовтні 1975 р. проведено двотижневу масову кампанію за приєднання членства. Кожного дня впродовж двох тижнів появлялася в "Свободі" двомовні оголошення-гасла з закликом до жіноцтва ставати в лави СУА. Були теж вміщені готові заяви вступу в члени.

Ця пресова кампанія мала успіх. Вона викликала відгук поміж жіноцтвом, яке вислало заяву вступу до Централі. Ці зголошення Централі пересилає Округам. Зголосилося жіноцтво з Огайо, Нью-Джерзі, Нью-Йорку і Вірджинії.

Обов'язком всіх Округ є поширити цю кампанію на терені своєї діяльності, бо жіноцтво зацікавлене цією акцією, тільки треба підшукати охочих і приєднати майбутніх членок.

Факт, що кампанія в формі пресових оголошень має успіх, є явищем позитивним і відрадним. Але в кампанію мусить включитися загал членства. До цієї справи треба поставитися серйозно й випрацювати різні форми приєднання нового членства.

Оля Ставнича
заступниця голови СУА

НА СТИПЕНДИЙНУ АКЦІЮ СУА ЗЛОЖИЛИ В ЛИСТОПАДІ 1975 Р.:

Дол. 500.00:

Евдокія Сташків, Маямі

По дол. 200.00

Світлина Луцька, Вудсайд, Др. Роман і Лідія Смик, Ковлсіті

Дол. 160.00:

СУА 11 Від. Трентон (Збірка)

По дол. 150.00:

Йоанна і Мирослав Гентош, Філядельфія, Микола і Христина Оришук, Чікаго, Ірина Кливак, Кліфтон

Дол. 100.00:

Др. Марія Слиж — Фішер, Кенкакі

Дол. 90.00:

СУА 83 Від. Нью-Йорк (рата стипендії)

Дол. 75.00:

СУА 89 Від., Кергонксон (рата стипендії)

Дол. 50.00:

Др. Лев і Марія Мурський, Нью Ленокс

Дол. 40.00:

СУА 84 Від., Чікаго (доповнення стипендії)

Дол. 25.00:

Др. Теодозій і Ірина Сеньковські, Філядельфія

По дол. 20.00:

П-во Анна і Максим Задойні, Парма, П-во Єлисавета і Богдан Казимира, Ріджайна, Канада (ам. дол. 19.60)

Дол. 15.00:

Др. Д. і Р. Богачевські, Вієнна

Разом Дол. 1944.60

СТИПЕНДІЇ на 1976 рік

Деякі спонзори вплатили стипендії в жовтні й у листопаді ц.р. для молоді в Бразилії, коли саме в школах там припадає кінець року. Початок шкільного року є в березні і тому стипендії будуть виплачені учням на 76-й шкільний рік, після одержання посвідки зі школи.

Прод. на ст. 20

НАШЕ ЖИТТЯ, СІЧЕНЬ 1976

ОКРУГА НЬЮ-ДЖЕРЗІ

Банкет 50-ліття в Ірвінгтоні, Н.Дж. Знімав Ю. Полянський
Banquet commemorating 50th anniversary of UNWLA in Irvington, N.J.

Відділи СУА Округи Нью-Джерзі почали 9-го листопада ц. р. святкування Золотого Ювілею СУА Службою Божою і панахидою за померлих членок в церкві св. Івана Христітеля.

З нагоди ювілею відбувся бенкет з мистецькою програмою. Свято відкрила словом голова Окружної Управи Ольга Цар. Святкову промову виголосила голова СУА Іванна Рожанковська. Англійською мовою промовляла Мирослава Граб.

Центральною точкою бенкету було вручення золотих відзнак членкам-піонеркам — Катерині Кузьмі, Катерині Настюк, Пелагії Кучкуді, Анастазії Вагнер.

Золоті відзнаки дістали також присутні на святі почесні членки СУА Софія Олесницька за свою безперервну працю в жіночих організаціях та як одна з організаторок першого Жіночого Конгресу в Станиславові та Ганна Дмитерко-Ратич, жінка-воєк, заслужена громадянка й активна союзниця.

У мистецькій частині програми взяли участь: сопрано Марія Ясінська-Мурована при акомпаньяменті Джона

Голова СУА Іванна Рожанковська припинає золоту відзнаку П. Кучкуді. Від ліва: Ольга Цар, Іванна Рожанковська, Дора Рак і Анастазія Вагнер

President of UNWLA Iwanna Rozankowsky decorating P. Kuchkuda.

Дилика, балерина Натапка Лазірко і сестри Олена і Віра Шумиловичі, які відспівали при бандурах в'язанку пісень. Ірина Дибко-Шраменко відчитала вірш власного авторства, присвячений ювілеєві СУА.

Подаємо виняток з цього вірша

Золотий Ювілей!

*У невтомній праці українських жінок живе і росте Союз Українок.
 Любов'ю мережить нерозлучну стежину до Мучениць — сестер в Україну.
 А сьогодні для поколінь,
 ще й ненароджених дітей —
 вписує, в книгу віків*

Програмою проводила: Ірина Кіндрачук і Мирослава Граб. На бенкеті було присутніх 300 осіб.

Олена Бобиляк
 пресова референтка

ОКРУГА НОВА АНГЛІЯ

П'ятдесятліття Союзу Українок Америки відбулося в неділю 16-го березня 1975 в Гемден. У святі, що складалося з обіду і мистецької частини взяло участь 300 осіб. Крім української публіки було багато американців, головно жіноцтва з місцевих клубів і організацій.

Програму започаткувала Р. Яхницька, голова Округної Управи, а майстром церемонії була референтка зв'язків, М. Гижа. Після молитви відбулося символічне запалення свічок на дереві життя. Засвічення доконали сім голів Відділів Нової Англії, президентка Історичного Товариства міста Нью-Гейвен, п-ні Касела і маленька Ксеня Кизик, що символізувала майбутність СУА.

Секстет пань з 106-го відділу в Гартфордї відспівав три пісні під акомпаньямент п-ї Кінах. Голова СУА І. Рожанковська промовляла про завдання Союзу Українок і працю Округних Управ. У програмі відбулося відзначення членок СУА, активних сорок літ в організації. О. Зінич представила всіх 18 членок і їм вручено спеціальні відзначки.

Атракцією був показ української історичної ноші, що є власністю 64-го Відділу в Нью-Йорку. Модельками були одинадцять молодих дівчат. Пояснення читала українською і англійською мовами М. Гижа під фортепіяновий супровід Р. Козюпи. Виступали також модельки в народній ноші з різних частин України. Ці одяги були власністю пань Яхницької, Крупи і Лаврович. Вечірні сукні власної роботи з прикладанням вишивок до сучасного одягу моделювали Н. Сметанюк, М. Антонішин і С. Горбата, з якою виступав її синок у вишиваному одязі.

Програму свята закінчено молитвою.

Під час свята відбувалася виставка народного

Члени Округної Управи і гості під час святкувань в Новій Англії. З ліва: М. Гижа, М. Рудницька, О. Томоруг, О. Платош, І. Рожанковська, Р. Яхницька, І. Гриневиц, Л. Фіцалович, і М. Савчак.

Members of New England Regional Council and guests.

мистецтва, приготована культурно-освітніми референтками С. Горбатою й О. Папроцькою. Організаційний комітет очолювала Р. Яхницька, М. Гижа і С. Горбата, а в склад його входили члени Округної Управи.

Свято здобуло широкий розголос у пресі і в радіо. Газета "Нью-Гейвен Реджистер" прислала своїх кореспондентів і присвятила описові святкувань цілу сторінку недільного видання та помістила шість великих знімків зразків української ноші.

Докінчення зі ст. 18

Дуже просимо всіх спонзорів присилати нам свої світлини для історії Стипендійної Акції СУА. Тих спонзорів, які не бажають щоб їхні світлини були поміщені в пресі, просимо зазначити це на звороті світлини. Теодозія Савицька

З ЮВІЛЕЮ НА СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД

Під час бенкету, який дня 23-го листопада 1975 р. влаштував громадський організаційний комітет спільно з 47-им Відділом СУА в Рочестері з нагоди 50-літнього ювілею педагогічної діяльності довголітньої членки Відділу Олени Гадзінської, ювілятка зложила 50 дол. на стипендійний фонд у Бразилії, а організаційний комітет доложив до цієї пожертви суму 15 дол.

ДРУКАРСЬКІ ПОМИЛКИ

У числі за грудень 1975 р. на ст. 9 у статті "Вишивана осінь" у першому рядку повинно бути Мирослава Стахів, замість Мирослав Стахів. Просимо вибачити.

У числі за листопад 1975 р. на ст. 3 у статті "1-ий листопад в Коломійі" подано помилково ім'я автора: повинно бути Ольга Примаєк Гамотова, а не Олена Примаєк Гамотова. Просимо вибачити. Редакція

50-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ПОДРУЖЖЯ МАРІЇ І АНДРІЯ ЖДАНІВ.

У соняшному Маямі, де зупиняються найбільше наші пенсіонери, відзначили ми врочисто золотий ювілей нашої довголітньої союзанки — Марії Ждан та її чоловіка Андрія. В присутності родини, найближчих приятелів та союзанок, влаштовано прийняття з відповідною весільною програмою. Зворушених "молодят" вітали милими побажаннями, згадуючи їхню віддану працю українській громаді. Слід згадати, що Марія Ждан виконувала працю фінансової секретарки з практичним хистом і знанням. Обоє ювіляти уродженці Канади, виховані в родині українських піонерів, які дорожили рідною мовою та зберегли й передали її своїм дітям. У цей радісний день їхнього життя хай Всевишній зміцнює їх силою і ще більшою вірою на майбутнє. Многая літа!

Надія Мудрейко
культосвітня реф.

Марія Ждан залучує 10 дол. на прес. фонд "Нашого Життя"

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВАДЦЯТЬВОСЬМИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ПЕРШЕ

ХРИСТОС НАРОДИВСЯ! СЛАВІТЕ ЙОГО!

Отим стародавнім українським привітом звертаємось до всіх наших складових організацій, розкинутих по всьому світі. Вітаємо їх членство що серед чужого оточення працює над збереженням українських середовищ. В Році Української Жінки дало воно докази готовости до боротьби. Вітаємо українське жіноцтво у Рідному Краю, що у трудних умовах ворожої окупації зберігає традицію й передає її своїм дітям. Врешті линемо думками до тих нескорених в'язнів, що стоять у першій лаві боротьби. Молимо Дитятко Боже, щоб додало і нам і їм сили витривати й досягти нашої остаточної мети.

Стефанія Савчук, голова

Заступниці в США:

Іванна Рожанковська
Марія Квітковська
Уляна Целевич

Заступниці в Канаді:

Віра Бучинська
Марія Солонинка
Люба Чайковська

Заступниця в Європі:

Валентина Воропай

Заступниця в Півд. Америці

Ольга Горачук

Заступниця в Австралії:

Лідія Гаєвська-Денес

ПІДСУМКИ РОКУ ЖІНКИ

Коли в перших днях січня 1975 р. Президія Світового Конгресу Вільних Українців проголосила 1975 рік Роком Української Жінки, треба було надати йому якусь програму. Здавалось нам, що вона повинна йти у двох напрямках. Найперше — розглянути і скріпити становище жінки у своєму власному суспільстві. А потім — старатись допомогти жінці України в різних аспектах.

Одне завдання тісно пов'язане з другим. Коли організоване жіноцтво не буде рости і скріплювати своїх позицій, воно й не буде здібне діяти на міжнародному ґрунті. Отже в Році Української Жінки треба було діяти в одному і другому напрямку. Управа СФУЖО випрацювала відповідний план праці й урухомила три комісії для виконання його. Комісію Року Української Жінки очолила Ірина Павликовська, Комісію Міжнародного Року Жінки Маруся Бек, а Комісію Оборони Переслідуваних Уляна Целевич.

Впродовж Року Української Жінки найбільш активною була Комісія Оборони Переслідуваних. На

її пропозицію Комісія Прав Людини при СКВУ визначила три дати для виступу в обороні жінки України, а саме 9. березня, (День Молитви), 11 травня (День Матері) і 21 вересня (День Жінки-В'язня). Спільно опрацьовано меморіал і зібрано біля 30.000 підписів за амнестією для жінок-в'язнів, і те все вручено Комісії Прав Людини при ОН.

Комісія Міжнар. Року Жінки дала ініціативу до масової участі українського жіноцтва в Світовій Конференції у Мехіко.

Також використано цей час, щоб поширити інформацію про наш жіночий рух серед інших народів. Комітет Року Жінки в Аргентині улаштував зустріч, на якій подав еспанською мовою огляд цього руху. Членки Організації Українських Жінок Англії брали участь в імпрезах Women's standing committee, де інформували про працю і змагання українського жіноцтва.

Із плану Комісії Українського Року Жінки здійснилося дуже мало. Його проекти йшли в трьох напрямках. Це був облік жіноцтва, охопленого й

У глибокому смутку ділимося сумною вісткою з нашими Складовими Організаціями і всією Українською Громадою, що 2-го грудня 1975 р. померла у Вест Сэнд Лейк, Н.Й. у домі свого сина, після довгої і важкої недуги, проживши 81 років,

**провідна громадська діячка
бл. п.
ОЛЕНА ЛОТОЦЬКА**

співзасновниця Союзу Українок Америки і Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО), довголітня членка Гол. Управи, голова і почесна голова Союзу Українок Америки, довголітня діюча заступниця голови, голова і почесна голова СФУЖО, членка Ради Світового Руху Матерів (МММ) у Парижі, заступниця голови Українського Конгресового Комітету Америки і ЗУАДКомітету.

**УПРАВА СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ
ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ**

Згідно з бажанням Покійної, проситься давати пожертви замість квітів на Музей Союзу Українок Америки.

**ЖАЛОБНІ СХОДИНИ ОУЖ
НІМЕЧЧИНІ**

Об'єднання Українських Жінок Німеччини влаштувало 18. жовтня 1975 р. у Мюнхені жалобні сходи в пам'ять своєї першої і почесної голови бл. п. Ірини Павликовської. Після вислухання Заупокійної Служби Божої і відспівання панахиди відбулися сходи громадянства, на яких мгр. Дарія Ребет правдиво і тепло накреслила силуетку Покійної. Не маючи змоги зложити квіти на її могилі призначено 50 дол. на Вид. Фонд її імені при СФУЖО.

Окрім того Управа ОУЖ зладила жалобний листок із матеріалами про Покійну й розіслала це всім Відділам для влаштування жалобних сходів на місцях.

**ТРЕТЯ ЗУСТРІЧ ЖІНОЦТВА У
НІМЕЧЧИНІ**

Дня 25. жовтня 1975 р. відбулась у ГанOVERІ зустріч членства ОУЖ Північно-Західньої Німеччини. Прибули делегатки осередку ГанOVERу, Гамбург, Білефельду, Бравншвайгу і Дюссельдорфу. Доповідь на тему "Українка у світовому Році Жінки" мала п-і Валентина Терешкун. Слово-привіт виголосила голова Централі п-і Ольга Штайнер.

Це вже третя зустріч жіноцтва, що живе розкинено по цілому просторі Півн. Німеччини. Попередні дві дуже оживили життя і працю ОУЖ, отже виявились добрим організаційним засобом.

**КОМІТЕТ РОКУ ЖІНКИ В
АРГЕНТИНІ**

Дня 25. вересня 1975 р. у домівці Союзу Українок у Буенос Айрес влаштовано вечір для представниць аргентинських жіночих організацій. Для виявлення нашої народної культури послужила виставка нашого народного мистецтва. Головну доповідь про українську жінку опрацювала відома письменниця Сусанна Д'Акіно. Прибуло багато публіки, яка з подивом вислухала програму. Відкрила цю конференцію заступниця голови Комітету Року жінки в Аргентині, яка привітала можливість зазізнання аргентінок із громадським шляхом української жінки. Вечір був ведений еспанською мовою.

неохопленою організаціями, що його тут і там започаткували, але ще не довели до кінця. Дальше — перегляд наших кадрів у різних ділянках і відзначення найбільш визначних жінок у кожній галузі. Знову здійснилося це тут і там, але не всюди. Є в нас певний страх перед відзначенням наших працівників. Але здійснено це в Австралії і Канаді (громадянка Року) і в Аргентині (вчителька Року).

Третій наш проект — улаштувати дискусійні вечори і панелі на тему теперішньої ситуації жінки — знайшов лиш невеликий відгук. Більшість улаштувала академії чи концерти в Році Жінки, які можуть виконуватися при кожній іншій нагоді. Але ствердити, що ми досягнули, а чому недомагаємо в одвертій дискусії — на те ми майже не здобулися. Коли не рахувати панель, влаштованого 6. грудня

1975 р. заходами К-ту Жін. Організацій в Ньюарку, що насвітлив деякі аспекти життя нашого жіноцтва. Сюди слід зачислити цінний почин Наук. Т-ва ім. Шевченка, що провів 20. грудня Конференцію на тему заслуг і осягів жінки у Нью-Йорку.

Зовсім окремо стоїть панель, що його влаштувало американське жіноцтво Клівленду на тему "Жіноцтво Східньої Європи". У ньому взяли участь наші громадські діячки і вчені — Маруся Бек і Н. Пилп'юк. Модератором була др Марта Богачевська-Хом'як. Ініціатива вийшла від місцевого членства СУА.

Так пробіг Рік Української Жінки. Були в ньому осяги і тривалі здобутки. Але в висліді не використано всіх можливостей і про те мусимо пам'ятати у дальшій праці.

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXXIII

JANUARY

No. 1

Editor Marta Baczynsky

HELEN FOLYS LOTOTSKY

On December 2, 1975, Helen Fols Lototsky, one of the most notable women in the history of the Ukrainian-American community passed away in the home of her son in West Sand Lake, New York. Her death is a great loss not only to the Ukrainian National Women's League of America for which she worked so selflessly, but to all Ukrainians.

Helen Lototsky was born in 1894 in Western Ukraine. She was the daughter of Rev. Anton Fols, an ardent supporter and participant in Ukrainian causes. In 1912 she married Rev. Basil Dobush, and in the same year immigrated to the U.S. In 1918 when her husband died during a flu epidemic, she was left with three small

A new day is born.....

In a day or so, over the land where many of us were born, a bright star will shine, announcing the birth of The Son of God. As we begin our celebrations here, our thoughts will travel there, to that land; even the thoughts of those who have never seen that land, but who love it and dream about seeing it one day.

To all those so far away, and to all those who will read these words we send our greeting upon this glorious occasion of Christ's Birth. We pray that the Holy Child will bless us all, grant success to our endeavors and allow us to witness the rise of the star of freedom.

**The Executive Committee of UNWLA
The Editorial Staff of OUR LIFE**

Editorial Staff of OUR LIFE during 15 anniversary of the magazine

Редакційна Колегія "Нашого Життя" у 15-ліття журналу. Від ліва д-р Наталя Пазуняк, Лідія Бурачинська, Олена Лотоцька, Марія Юркевич Кекілія Гардецька, Марта Тарнавська

children to support. Helen Lototsky studied banking at the American Institute of Banking and law at Columbia University and pursued a career in banking.

In 1923 she married Mr. Wolodymyr Lototsky, editor of the Ukrainian Daily SVOBODA and AMERICA.

Mrs. Lototsky attended the Congress of the International Women's Council in Washington D.C. in 1925 as a member of the Ukrainian delegation. In this same year, along with others she saw a need to form a national organization of Ukrainian women in the U.S. and she helped to organize the Ukrainian National Women's League of America. She became its organizer and secretary at the age of 31.

In 1932, UNWLA bought a large ethnographic collection from Ukraine and Mrs. Lototsky arranged to display it at the Chicago World's Fair in 1933.

She helped organize the First Women's Congress in

America and the World Federation of Ukrainian Women's Organizations. She served as a vice — president and acting president of WFUWO for many years.

In 1943 she was elected President of UNWLA and headed this organization until 1965 when she was granted the title of Honorary President. Helen Lototsky was also the editor of OUR LIFE magazine for five years.

She had represented UNWLA for many years in the National Council of Women and the General Federation of Women's Clubs. Helen Lototsky was a member of NCW delegation to the Congress of International Council of Women in Helsinki and Montreal. She was a member of the Board of the Ukr. Congress Committee of America, Board of Directors of the International Institute and United Ukr.-America Relief Committee. She was an aid to the GOP Nationalities Advisory Committee of the National Federation of Republican Women, and a public speaker at the GOP political rallies. She had a great power of per-

suasion and when Gov. Harry Moore of New Jersey, calling her by her nickname said; "Lottie, run for Congress and you can do more for your people than you can through your organization" she replied, "I can't abandon my people," and never did.

Helen Lototsky worked zealously to house the homeless immigrants coming to the U.S. and assisted them in finding jobs and building a new life for themselves in this country.

She was awarded a medal as a "Woman of Achievement — 1959 for Outstanding Service to One Race-Humanity," by the International Women's Exposition in New York City.

FLASH.....

The BULLETIN published by the National Council of Women of the United States, November-December issue carried a lengthy article entitled "IWY (International Women's Year) marks 50th Anniversary of Ukrainian Women's League of America". The article offered a short history of our organization, gave its goals, aims and philosophy.

Helen Folys Lototsky was an organizer, a leader and a noble and elegant person. Her life was a life of service to her community and especially to the Ukr.-American woman. She will be greatly missed by all of us.

PUBLIC — HI-LIGHTS OF 1975

This year was a busy one for the Public Relations branch of our organization. Among other things we published a new membership pamphlet, made new friends at the General Federation of Women's Clubs Convention in Washington, D.C., and at the National Council of Women meetings in New York.

But really, the most outstanding event of the year was the International Women's Year Tribune in Mexico City. There we had ample opportunity to speak out on the floor of the actual Tribune to the 7,000 participants, as well as to meet many international delegates during the proceedings or at various after conference functions. We still keep in touch with many of our new found friends, and recently had the opportunity to visit with Mrs. Adele Fisher, Director of the Pan American Group of Women during the Mexico Conference.

It was a pleasure to have met with our Regional Councils of New Jersey, New York and Philadelphia as well as the New England area where we had the opportunity to report about our work. In addition, we were delighted to be present at the organization of a new branch in Baltimore, Maryland.

One of our most successful projects this year was the letter writing campaign to our government officials concerning political prisoners. This campaign was carried out by most of our Branches. The National Board of our organization also wrote to those senators and congressmen who were favorably disposed to our cause of freedom and we thereby established and reinforced contacts. We also contacted all the speakers and the sponsors of a recent Senate Hearing on Dissident Writers and presented the Ukrainian aspect of the situation. In addition, upon learning from the World Congress of Free Ukrainians that a proposal for an international amnesty of political prisoners was proposed by the United States in the United Nations, within 24 hours most of the missions to the U.N. received a letter from our organization, requesting their support. In addition, a brief was presented to our Ambassador to the U.N., Daniel P. Moynihan.

During the Mexico Conference we distributed brochures about Women Political Prisoner. These brochures were also sent to U.S. Senators and Congressmen and to various Embassies in Washington.

Our President Mrs. Iwanna Rozankowsky was invited to a cocktail party where she had the opportunity to meet Mrs. Moynihan, the wife of U.S. Ambassador to the U.N. Our President found Mrs. Moynihan well informed about Ukrainians.

It was very rewarding to see the enthusiastic response of the Junior Branches during a recent workshop, sponsored by Mrs. Olga Stawnycha, our 4th Vice President, whose function is the leadership of our younger member branches. We look forward to, and wish them success in their efforts.

Mrs. Orysia Zynych, our National Board Member at Large and Mrs. Lidia Ficalowycz, President of the New England Regional Council represented the UNWLA at the New England Women's Conference for International Women's Year.

The Public Relations Committee was honored to have had Mrs. Lubow Wolynetz, our Cultural Chairperson, Mrs. Halyna Kutko, President of the American Association of University Women (n.J.) and Mrs. Lydia Kramarchuk, President of Branch 18, speak at a Public Relations Seminar held in May 1975.

One of the most outstanding jobs in Public Relations on the Regional level was accomplished by Mrs. Deychakiwsky of Cleveland. She organized a panel discussion on the topic of Eastern European Women, dealing with the problems they face. Among the speakers were Mrs. Mary Beck and Prof. Marta Bohachewsky. This was a much publicized and very successful symposium, attended by many women from Ohio and surrounding areas.

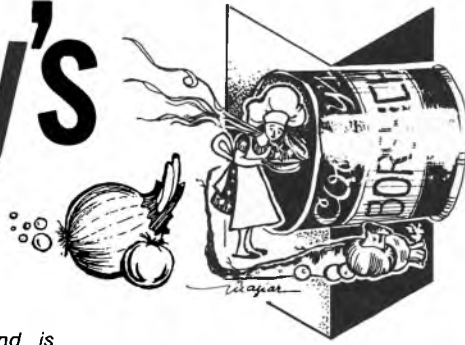
Branch 18 in Passaic also had a news worthy event in their Easter celebration. It was open to the public and received much attention from the local press. It was well attended. It was the first organization in the community to sponsor a bicentennial celebration in the form of this exhibit and reception for government officials and the general public.

1975 was a busy and rewarding year. We are looking forward to an even busier 1976.

Camille Smorodsky

cooky's corner

The snow is faeling, the wind is blowing, brrrrrrrr The words of this song make one yearn for a cosy room, a fire place, shut away from winter's furious rampage. While Jack Frost dances outside, come in and warm your hand around a cup of hot, delicious soup. It will take the chill out of your toes, defrost your nose and give you a good feeling all over. Try this delicious cucumber soup — its a perfect antidote to winter.

CUCUMBER SOUP

Ingredients

- 2 carrots — sliced
- 1 parsley (root) — sliced
- 1 celery stalk — sliced
- 1 medium onion — sliced
- 2 medium potatoes — cubed
- 2 large dill pickles — sliced
- ½ cup juice from the dill pickles
- 3-4 whole peppers
- 2-3 tablespoons butter
- 2 whole bay leaves
- 1 tablespoon sour cream
- ½ tablespoon all purpose flour
- 1 can chicken bouillon
- salt to taste

In a skillet fry slightly in butter the raw cubed potatoes for about 5 minutes. Do

not fry them thoroughly. Remove from heat.

In a medium pot cook carrots, parsley root, celery, onion, pepper, bay leaves and salt in the chicken bouillon with 4-5 cups of water. Add the slightly fried potatoes and the sliced pickles.

Let all this boil over medium heat until the potatoes are cooked. Remove from hear for 5-10 minutes.

In a small mixing bowl blend (by hand) the sour cream and flour, add the juice from the pickles and mix together until everything is thoroughly blended.

Stir-in this mixture into the soup until it is all mixed together, then place the pot over a low medium heat and let it boil for a few minutes. Stir occasionally so there would be no lumps from the sour cream and flour mixture.

This can be served with all the ingredients or strained and just serve the liquid. The best way is to just leave the potatoes and discard the rest.

It is recommended to taste the soup as you go along. You may want to cut down on the amount of the pickled juice or add more, according to your taste.

NASHE ZHYTTIA ENGLISH DIGEST

BETWEEN THE PAST AND THE FUTURE.

Mrs. Iwanna Rozankowsky, President of UNWLA offers the following thoughts commemorating the 50th anniversary of our organization:

1. We, as an organization have no need to seek new ideology with which to promote growth. Our ideology has proven itself beneficial to us as an organ-

ization, and to our society. We need only to find better methods with which to realize more fully our set tasks, to strengthen our financial resources, which will allow our ideas to become a reality.

2. It is very difficult to coordinate a program which will synthesize the wishes of the general membership as well as

provide for the needs of our society. The job of the leadership of any organization is to set the goal and guideline for the future. These in turn are realized through the vehicles of our organization — Regional Councils and Branches. Our membership has the moral obligation to transfer these goals into everyday life — the life of the organization, the life of the community.

3. Our membership provides an unbelievable amount of cultural, educational and welfare input into the lives of our communities. Many times Branches assume tasks which should be carried out by society as a whole. In such cases we should limit ourselves to supporting roles. Such overwhelming occupation within community projects limits our efforts for our own organization.

4. Although we are an organization with 50 years of experience — strength, the recruitment of new members is a vital effort to our growth and further development. Although there are thousands of women within our ranks, there are thousands which must be brought in, their talents put to good use for the benefit of UNWLA and our Ukrainian society.

THE MUSEUM

UNWLA has an impressive collection of Ukrainian folk art exponents which, as most everyone knows by now, it will house in a museum, scheduled to open in the near future in the new building in New York. However, the museum, a dream of the organization for many years, is not an easy task to realize. Mrs. Maria Barahura explains the trails and tribulations connected with this project in her second article on this subject. She explains that the most important basis for the opening of an exhibit is a sound financial base. The priceless exponents must be catalogued, researched and exhibited in proper surrounding; i.e. in temperature controlled rooms, with adequate lighting, tastefully displayed on shelves, in glass cases or on mannequins. Each item must have a history — its authenticity proven, its worth established. All these things cost money, whether one buys shelves or professional know how.

The museum committee under the direction of Vice President Lesia Riznyk, is now in the process of formalizing the plans for the museum. They will welcome exhibit items, whether they are donated or offered for sale. They also welcome financial support from fellow members and individuals and organizations in our community.

OUR COVER

Someone once compared the creative process to a great oak tree whose roots reach deep into the earth and its crown seeks open spaces. There is a similarity in the creativity of Mykola Butovych. He was born in the Ukraine in 1896 and as a youngster the roots of his creativity assumed their character. He left his native land during the First World War, but his ties with his background were never severed. He made it a point to study Ukrainian folk lore, mythology, traditions, songs, which made him an expert in this field.

He studied in the best graphic schools of Europe and went through all the artistic phases of his day, which he called "isms". In his autobiography he writes that it is necessary to take a little honey from each "isms" flower, then to reproduce it in your own way.

Therefore, his art has a recognizable Ukrainian identity, but in an individualistic style. His art is grand, and is in the words of W.Sichynsky — "a rocket like explosion of grandure, an unbeatable volcano of life". One needs great intellectual capacity, knowledge and talent to fuse a native heritage with the highest artistic capability and technique and create a work that will reflect all, yet retain the individuality of the artist.

This month we feature "Madonna" by Mykola Butovych.

APART OR SEPARATE ?????

Christmas will pass very quickly. We will take down the tree and remember the pleasant aspects of a pleasant holiday. We will retain our aching feet and weary backs from all that cooking, baking and shopping. We will also retain a moment of — apart or separate?

"My niece called me the other day. It seems her parents came for a visit to celebrate Christmas according to the new calendar. Her husbands parents wanted to visit and celebrate Christmas according to the old calendar. The girl was frantic. What should I do, she asked. I am expected to prepare for the Feast of Epiphany by the new calendar and Christmas by the old. This way Epiphany comes before Christmas."

This is a problem which is very nicely discussed by our "mores and morals" watcher Lubow Kalynovych. She sites examples of people doing one way — by the new calendar and the other way — going according to the old calendar. But, she says, January 6th has a special meaning for us, Ukrainians, especially. On this day we, and our brothers and sisters, if only in thought, in the Ukraine or in cold vastness of Siberian plains, are joined in the prayer of hope and unity.

*M. Butovych
— Halloween
М. Бутович.
Галовін. Гуау*

A GUEST FROM VENEZUELA

Dr. Ludmyla Makarenko-Pochynok visited our headquarters and was a guest at the 50th anniversary of Ukrainian National Women's League of America celebration, sponsored by the New York Regional Council.

Dr. Pochynok is the president of the United Ukrainian Women of Venezuela. Born in Kuban, Ludmyla Pochynok completed her studies in Venezuela where she received her degree in medicine. She is also a professor of histology and embryology at the University of Caracas.

There are about 1000 Ukrainians in Venezuela, mostly from the immigration after World War II. In Caracas, its largest city, there are two Ukrainian churches and a very small socially active community. There is an effort to maintain a Ukrainian school for youngsters and to remember our national anniversaries and holidays with proper celebrations. Women's organizational activity is scarce, considering that there are altogether not more than 100 Ukrainian women in Caracas. Nevertheless the handful that is active is doing a good job. Many women subscribe to "Our Life"

magazine, according to Dr. Pochynok. The publication enjoys great popularity among them, said our guest.

BOOKS

Lassota von Steblau, Erich. *Habsburgs and Zaporozhian Cossacks*; the diary of Erich Lassota von Steblau, 1594. Edited and with an introduction by Lubomyr R. Wynar. Translated by Orest Subtelny. Littleton, Colo. Ukrainian Academic Press for the Ukrainian Historical Association, 1975 pp. 144 \$9.00

Erich Lassota von Steblau was an austrian nobleman of polish ancestry, who lived at the end of the 16th, beginning of the 17th century. He was a professional soldier and a diplomat in the service of the Hapsburg monarch Rudolph II. In 1954 he went to Zaporozhka Sich on a mission to convince the cossacks to join an anti-turkish coalition, organized by Rudolph II and Pope Clement VIII. The nobleman kept a diary describing his travels through the Ukraine, his talks with the cossaks, his stay with them. His notes remain one of the most original sources of historical data of that period.

З незалежних від нас причин деякі передплатники "Нашого Життя"

не одержали листопадового числа

В справі надіслання цього числа просимо голоситися: OUR LIFE

108 Second Avenue New York, N. Y. 10003 Tel.: (212) 533-4646

ЕКСПЕДИЦІЯ ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ"

НА ВИШИВАНІ ВЕЧЕРНИЦІ

З усіх креацій моди найменше використовуємо на вишивані прикраси вечірні сукні. Це й зрозуміло. Кількісно й якісно вишивки потрібно багато, а така сукня довго не служить — один-два сезони, і вже її слід заступити новою.

А теперішні вечірні моделі дають до того добру підставу. Щоправда мода тепер химерна і любить у найбільш різномірних формах. Сукні спливають, як грецькі тоги, чи викінчені широкими спідницями, як за часів наших бабунь. Тим більше може опрацювати їх наша уява й викінчити вишивкою якусь лінію чи деталь.

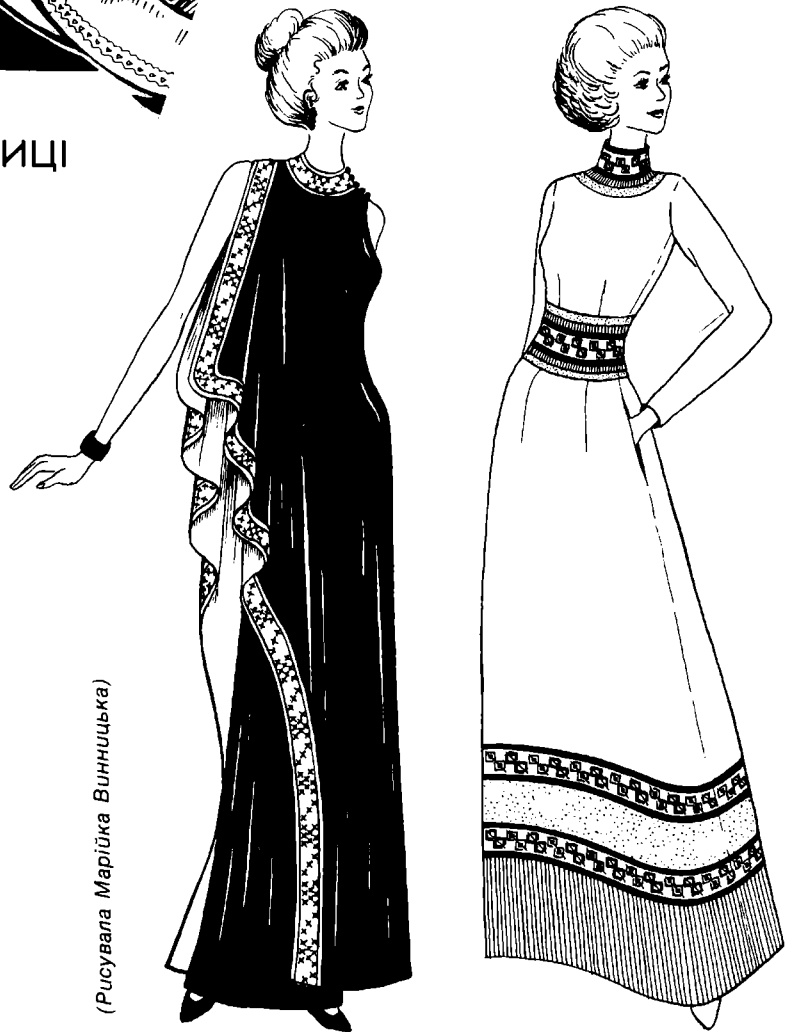
1. Сукня у формі тоги.

Крій. Складається з двох частин — спідньої прилеглої сукні без рукавів і накидки з того самого матеріалу. Накидка прикріплена до сукні на одному плечі і від лівої пахи до бедра. Застібуються з боку "блискавкою", а на лівому плечі гудзичками. З правого боку накидка спливає у вільних складках спереду і на спині.

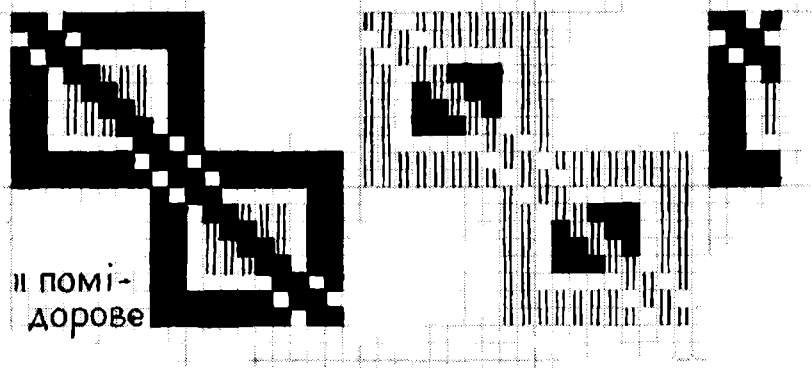
Матеріал. Може бути оксамит, поліестер, крепа, подвійний "ніт" Накидка підшита м'яким шовком в іншому кольорі. Її край може бути прикрашений вишивкою або бортою. Найкраще вийде це в черно-білій комбінації кольорів.

Взір. Підбирати рідкий взір, що буде добре відбивати на іншо-кольоровому тлі.

Взір до різнокольорової сукні походить із рукава буковинської сорочки. Він уложений немов шахівниця у двох кольорах — ржавому й гнило-зеленому. Обведений з обох сторін брунатою смужкою.

(Рисувала Маріюка Винницька)

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

МАРІЯ БАРАГУРА

ЧАС НА СОЛОДКЕ

ТОРТ КРИХКИЙ

11 унцій муки
11 унцій цукру
11 унцій масла
11 унцій мелених горіхів
2 цілі яйця
1 жовток

Замісити тісто і дати до холодильника на цілу ніч. Піч пригріти на 350 ступенів. Спекти 4 коржі на золотий колір. Спечені коржі скропити коньяком, або лікером.

МАСА:

6 жовтків
6 ложок цукру
1/2 склянки сильної чорної кави

Жовтка втерти з цукром, дати до посудини і вкласти в кип'яток. Втирати швидко, заливаючи гарячою чорною кавою.

На три коржі дати 12 унцій порічкової галярети. Перекладати масою. На верх також маса.

ТОРТ "БАЙКА"

8 жовтків
9 унцій цукру
9 унцій мелених мигдалів
шкіра і сік з 1/2 цитрини
піна з 4 білків

Спекти один коржик.

6 білків
9 унцій цукру
5 унцій мелених мигдалів

Спекти другий коржик. Під нього дати папір.

МАСА:

6 жовтків
6 ложок цукру
склянка сметанки
4 унції чоколади
1/2 чайної ложечки муки
цукор ванільовий

Жовтка втерти з цукром, чоколаду заварити зі сметанкою і залити втерті жовтки. Посудину з жовтками вставити в кип'яток. Додати муку і цукор ванільовий. Окремо втерти 1/2 ф. масла з трішки цукру-пудри. Як крем вистигне, втирати його з маслом.

СКЛИЦЯ:

4 унції чоколади розварити з 1/2 склянки сметанки, втерти, додати 2 ложки цукру-пудри.

ТІСТЕЧКА

2 горнятка муки — борошна —
1 фунт солодкого масла
6 жовтків
2 ложки гірсікового цукру
1 пачка ванільового цукру
3 білки
1/2 фунта-пудру

Конфітури (найкраще малинові з додатком смаженої рожі)

Замісити тісто з 5-ох перших складників і дати до холодильника на кілька годин, найкраще на цілу ніч. Наступного дня розвалкувати тісто тонко і вирізувати досить великі тістечка. Втерти 3 білки з 1/2 фунтом цукру пудру і смарувати сирі тістечка та пекти у печі при 350 ступенях на золотий колір. Після спечення переложити конфітурами.

Прод. "НА ВИШИВАНІ ВЕЧЕРНИЦІ"

2. Сукня в різних кольорах.

Крій. Гладкий станик і рукави є злучені різнокольоровим поясом із широкою спідницею. Скроена в формі букви А, потребує відповідної, дещо поширеної підтички ("гальки"). Сукня застібується ззаду на замок "блискавку"

Матеріал. Може бути поліестер, крепа, "ніт" Тому що сукня скомбінована у трьох кольорах, треба дуже уважно підібрати їх. Наприклад — основний колір жовтий (дуже корисно виглядає увечері), а додаткові кольори — зелений і темно-рожевий. Ці два додаткові кольори повторюються при вирізі шиї і обабіч пояса.

Взір. Обидва кольори розділені широкою вишиваною смугою в одному кольорі. Може бути чорний або брунатний. Та сама вишивка творить пояс і стоячий комір.

Моделі уложила й випрацювала модельєр Євгенія Тріска з Нью-Йорку.

Справлення помилки

В описі хресної сорочки у грудневу числі "Н. Ж" зайшла прикра помилка. Її запроєктувала й виконала Мирослава Стахів із Мідсексу, а не Марія Сидоренко, як було подано. За цей недогляд перепрошуємо. При цій нагоді подамо дальші точніші дані про цю незвичайну сорочинку.

Вона була виставлена перший раз у Ньюарку з нагоди Дня Союзянки 27 жовтня 1974 р., а пізніше у Бавнд Бруку, Кліфтоні, Випані, Елизабеті, Філадельфії й Нью-Йорку.

В цій хресній сорочині була хрещена Калина Котенко у грудні 1974 р., донечка п-ва Степанії й Олексі Котенків.

Панна **Наталка Лазірко** дарує свою нагороду за виступ на бенкеті 50 ліття СУА, в сумі 25.00 дол. на Музей СУА.

З нагоди 10-ліття 81го Відділу СУА в Дітройті, складаємо 10.- дол. на пресовий фонд "Нашого Життя" враз з найкращими побажаннями дальшої успішної праці.

56-ий Відділ СУА, Дітройт

З нагоди 10-ліття 81-го Відділу в Дітройті пересилаємо 25.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя" і бажаємо успіхів у корисній праці.

96 Відділ СУА Дітройт

Непринятий гонорар п. Мирослави Стахів, за показ її збірки українських народніх вишивок на виставці влаштованій 82-им Відділом СУА в Нью-Йорку, згідно з її бажанням, складаємо 35.00 дол. на Пресовий Фонд "Наше Життя"

82 Відділ СУА в Нью-Йорку

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА НЬЮ ДЖЕРЗІ

ОКРУЖНА УПРАВА СУА В НЬЮАРКУ, Н.ДЖ.

Праця Округної Управи в 1975 р. проходила головню під знаком підготовки до відзначення золотого ювілею СУА. Бенкет з тієї нагоди відбувся 9-го листопада в Ірвінгтоні з участю численної публіки. Центральною точкою програми було вручення золотих відзнак членкам-піонеркам і основницям СУА, а саме: Катерині Кузьмі, Пелагії Кучкуді, Анастасії Вагнер і Анні Настюк. Золоті відзначення отримали також: Софія Олесницька, одна з організаторок першого Українського Жіночого Конгресу в Станіславові, яка щедро жертвує на цілі СУА і Ганна Дмитерко-Ратич, жінка-воєк, заслужена громадянка й активна союзянка.

Дня 19-го жовтня відбувся традиційний День Союзянки. Це був свого роду базар з продажем книжок, образів, печива тощо. З тієї нагоди проведено кампанію за приєднання членства до СУА і за здобуття передплатниць "Нашого Життя". Збірано підписи в обороні Валентина Мороза. Під час Дня Союзянки виступали дві молоді Представниці Централі, а саме заступниця голови СУА Ольга Ставнича і референтка зв'язків Каміля Смородська. Обидві представниці Централі розказали про свою діяльність і про вражіння з Міжнародного Жіночого Конгресу в Мехіко влітку 975.

У травні голова Округної Управи Ольга Цар взяла участь у конвенції Жіночих Клубів в Атлантик Ситі. Під час конвенції влаштовано виставку зразків українського народнього мистецтва. Виставка мала великий успіх і викликала зацікавлення присутніх. Ювілейний рік СУА закінчився жалобно, бо 2-го грудня померла Олена Лотоцька, співосновниця і довголітня голова СУА та кільккалітня редакторка "Нашого Життя", визначна громадянка і суспільна діячка в Америці на протязі 50-ти років.

Плянється на день 4-го січня 1976 р. відслужити панахиду за спокій душі Покійної в церкві св. Івана Христітеля, а відтак відбуту жалобні сходини у її пам'ять.

Олена Бобиляк
пресова референтка

Ольга Цар
Голова
Окр. Упр.
Н. Джерзі

18-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ПАСЕЙК,

У 1975 р. Відділ був дуже активний. Від загальних зборів 15-го січня 1975 р. відбулися два засідання управи і вісім ширших сходин, на яких були виголошені цікаві гутірки.

Марта Ключас підготувала гутірку на тему "Якого підходу вживати у вихованні українських дітей". Дзвінка Яцикевич розповіла про нашого патрона Марка Вовчка. Геня Цікало з відчуттям зачитала вибрані поезії В. Симоненка. Оля Ставнича і Каміля Смородська, які були делегатками на Жіночу Конференцію в Мехіко, розповіли про хід конференції і поділилися своїми враженнями. Редактор Уляна Любич обговорила деякі актуальні питання журналу "Наше Життя". Д-р Дразньовська говорила про нервові недуги.

Імпрези Відділу були дбайливо підготовані й проходили успішно. Це були такі імпрези:

Дня 19-го березня — великодня програма англійською мовою з зв'язку з святкуванням 200-ліття Америки. У програму включено виставку, доповідь і показ писання писанок. Численну участь взяли чужинці. Відділ одержав від міського представництва "Проклямацію 200-ліття".

Дня 13-го квітня мистецька виставка акварель та ікон Богдана і Галини Титлів.

Дня 2-го травня розиграш льотерії на 19 картин, дарованих нашими мистцями. Тисячу доларів з доходу вислано на запасний фонд "Нашого Життя".

Дня 17-го травня "Флі маркет" в американському середовищі.

Дня 28-го вересня мистецька виставка на головній імпрузі 200-ліття Америки у громаді Пасейк. Виставка відбулася спільно з 70-им Відділом.

Дня 5-го жовтня — День Жінки, виставка нашої творчості й імпруза. Були відправлені Служби Божі в українських церквах. Роздано інформації про СУА й інші жіночі

організації на терені Пасейку та розповсюджено летючки про жінок-політичних в'язнів.

Дня 2-го листопада — Листопадовий апель у співпраці з 70-им Відділом.

Дня 7-го грудня — річний базар спільно з 70-им Відділом і різдвяна програма по-англійськи з прозірками. Доповідь записано на стрічку.

Дня 21-го грудня на закінчення 1975 р. гостина св. Миколая, весела програма з участю дітей світлички і дошкілля та учнів школи українознавства.

Завдяки управі в складі: Ліда Крамарчук — голова, Дзвінка Яцикевич — заступниця голови, Марійка Луцька — секретарка й Дарія Фарміга — касирка та при співпраці членок 1975 рік закінчився успішно. Членки не лише включаються в працю Відділу, але й активні в УККА і інших громадських організаціях, беручи активну участь у їхніх імпрузах. Відділ співпрацює з іншими Відділами СУА.

Світличку й передшкілля провадить віддана вчителька Зірка Береза. У ділянці суспільної опіки референтка Анеля Касіяненко вислала 50 дол. і пакет одній звільненій жінці політв'язневі. Висилала також пакети до Бразилії. Референткою зв'язків є Ляриса Герман. Вона розіслала 113 листів до конгресменів і сенаторів у справі В. Мороза, жінок-політичних в'язнів, а до листів долучила летючки й памфлети. Реферат преси веде Таня Бутович. Кожна імпруза Відділу була віднотована місцевою американською пресою. Цікаві статті й знімки про різдвяну й великодню імпрузи були вміщені в американських газетах.

Для розваги членок при ідділі існує бриджевий клуб. Членки організовано відвідали місцевого театру.

Таня Бутович
пресова референтка

24-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ЕЛИЗАБЕТ

У січні 1975 р., Відділ вшанував роковини Незалежності й Соборності України. В березні "не забули пом'янути" Т. Шевченка. В травні відзначили культ Богородиці, Опікунки України, Покровительки українського війська. В липні на запрошення сотника Войновського, Відділ зорганізував поїздку до Кергонксону на посвячення каплиці-пам'ятника на пошану борців з "Буковинського Куреня", що впали за волю України.

За ініціативою і при співпраці нашого Відділу дирекція публічної бібліотеки влаштувала в своїй залі популярно-наукову розповідь про наркотики, получену з висвітленням від-

повідного фільму. Поважне число публіки творили українці, зокрема наша пластова молодь. Відділ подарував цій бібліотеці Енциклопедію Українознавства англійською мовою і комплет портретів в'язнених і переслідуваних більшовиками діячів культури. Наші членки взяли участь у принагідній імпрезі, влаштованій 45-им Відділом, на якій доповідачами були студенти з Комітету Оборони В. Мороза.

Під проводом дирекції бібліотеки етнічної групи Елизабету (18) відзначили в листопаді 200-річчя Американської Незалежності. Українська група подбала про відповідну програму, виставку народного мистецтва й продаж печива. Успіх українського виступу треба завдячувати спільній праці обидвох місцевих відділів СУА. У березні наш Відділ спільно з 45-им відзначив 50-ліття СУА. Простору залю парафіяльної школи виповнили членки обох Відділів їх рідні, делегати товариств, гості. Звертав увагу стіл почесних членок, які є в СУА вже 40 чи й більше літ. Голова Окружної Управи почепила кожній з них ювілейні відзначки.

У цьому році ми далі вели оживлене листування з конгресменами і сенаторами, слали телеграми до президента, прохаючи заступитися за Морозом, Плющем і іншими нашими інтелектуалами, переслідуваними в СССР. У Міжнародньому Році Жінки просили ми піднести голос в обороні переслідуваних наших сестер в Україні. Щиру подяку вислали ми конгресменці Фенвик за її шляхетні виступи в обороні людських прав під час відвідин СССР. На нашого листа до майора Елизабету з приводу його висказу на телевізії, що "Київ у Росії", він заявив, що це була його мимовільна помилка, за яку перепросив і запевнив, що таке більше не повториться. — Численну участь взяли ми у вересневій маніфестації в Нью-Йорку.

До традиційних і успішних наших імпрез належав цього року перед-великодній базар, получений з показом писання писанок, яким живо цікавилися свої і чужі.

Але і в цьому ювілейному році діяльність референтки суспільної опіки була позначена турбуванням, що потреби референтури великі, а фонди скромні.

Ми діяли в постійному контакті з Окружною Управою. Представниці Відділу брали участь в її нарадах, з'їздах, а більше число наших членок було на окружних імпрезах, як "День Союзянки" і "Ювілей 50-ліття СУА".

Ольга Заремба
секретарка

Св. Миколай гостем світлички 28-го Відд. СУА в Ньюарку

St. Nicholas visits nursery school (run by Branch 28 of Newark.)

28-ий ВІДДІЛ СУА — НЬЮАРК-ІРВІНГТОН, Н.ДЖ.

Наш Відділ чисельно великий (148 членок) існує 42 роки.

Сходини Управи, на яких намічується плян праці, відбуваються щомісяця. Управа Відділу докладає всіх зусиль, щоб зацікавити й активізувати членство.

Культурно-освітня референтка Ольга Цар подбала, щоб на кожних ширших сходинах, крім біжучих справ, був виголошений реферат чи доповідь.

З доповідями на наш ширші сходини були запрошені: місцевий парох о. д-р Малюга, який поділився з нами враженнями з подорожі в Україну і висвітлював прозоріть. Участь у доповіді взяли теж гості; д-р Зенон Матківський; який мав доповідь про рака грудей; антрополог о. д-р Шумовський, який перебував кілька літ в Африці — подав характеристику африканської жінки. Доповідь ілюстрував знімками й предметами народного мистецтва.

Продаж печива й наша співпраця з Комітетом українського фестивалю в Гарден Стейт Арт Сентер підсилили стан каси Відділу. Під проводом імпрезової референтки Марії Дялбоги, продовжується прибирання ляльок в українські народні одяги.

Беремо участь у церковних базарах, під час яких маємо стіл з дрібними вишивками, ляльками в народних одягах, писанками тощо.

На прощальному вечорі з нагоди виїзду о. д-ра Малюги на іншу парафію, він вручив Відділові грамоту з признанням за жертвну працю й заслуги для добра української Церкви й українського народу.

Старанням імпрезової референтки Опі Лисинецької. ми відбули поїздку

до оперного театру в Нью-Йорку на оперу "Тоска".

Опікункою світлички, що існує при Відділі впродовж 9 років, є виховна референтка Євгенія Шпирка. Молоді вчительки-студентки Ірка Шараневич і Оріся Трешневська підготували з дітьми, яких було в цьому часі 27, наступні імпрези: свято Шевченка, "Писанку", свято Матері, градацію.

У Відділі передове місце займає праця реферату суспільної опіки. Референтки суспільної опіки Оля Гнатик і Софія Андрушків працюють над придбанням фондів на ту ціль, а саме: продають вишивані серветки, рушники й інші прислані з України речі, переводять біля церкви збірку для сиріт і збірку на фонд "Мати й Дитина". Дістають також пожертви від громадян. Зібрані фонди йдуть на висилку пакетів з одягами до Європи. Малу грошову допомогу отримує інвалід у Німеччині. Проводять широке листування й одержують понад 250 листів річно з подякою, або з проханням про допомогу. На місці членки відвідують хворих по шпиталях і приносять слова розради й потіхи, а також і малі дарунки. Касу стипендійного фонду для української молоді поза межами ЗСА провадить Софія Андрушків.

Бібліотекою, що начисляє понад 350 книжок, з яких багато, це дар наших членок, опікується М. Гординська і Л. Потічна.

Розпродаж цеглин на Музей СУА, яким зайнялася М. Гординська, приніс дотепер суму 600 доларів.

На останній Конвенції Відділ дістав відзначення, як один з найстарших і заслужених Відділів СУА.

Ми є членом УККА і Народнього Дому в Ірвінґтоні, у приміщенні якого маємо домівку. Кожночасна голова Відділу входить у склад Ради Директорів Народнього Дому.

Голова Відділу входить у склад Комітету відзначення 200-річчя Америки.

26-го квітня 1975 місцевий Відділ УККА при співпраці нашого Відділу влаштував зустріч громадянства з ректором УВУ д-ром Володимиром Яновим. Квитки вступу включали виграшу образів, подарованих нашими мисткинями, в більшості членами нашого Відділу.

Співпрацюємо з Окружною Управою Нью-Джерсі, у якій 12 наших членок займають провідні пости і з іншими Відділами. Наймолодшому 75-му Відділові СУА ми безплатно відступали нашу домівку на його сходини.

При співпраці з 89-им Відділом у Кергонксоні ми вислали проф. д-ра Бориса Мартоса на двотижневий відпочинок до "Орлиного гнізда" пані Дарії Хухри.

Багато наших членок є в похилому віці, багато з них хворіють. У цьому звітному часі відійшли у Вічність 3 членки. Приєднано 7 нових членок.

Усі членки Управи, з її енергійною й тактовною головою Лідією Гладкою, у провіді співпрацюють тісно і дружньо.

Наталія Загайкевич
пресова референтка

REPORT ON BRANCH 32, UNWLA 1975

There are 18 participating members in Branch 32, some American born, and some born in Europe. The meetings are conducted in English. The members' ages range from newly marrieds to grandmothers. We find that one member complements another, what talent one member lacks, another provides. But all earnestly and faithfully attend our meetings, once a month. They travel miles to come, some from Colonia, West Orange, Caldwell, and have diversified outside interests. Even though we are a small group we all seem to want to keep the spirit of the Ukrainian culture and community alive. We all work and socialize together well in unity for this common cause. To achieve this cause, \$100 was donated to the Ukrainian Community Center, a center that is very much needed in this vicinity.

All important events for the coming month are announced at our meeting so that they can participate. Dues to UCCA are paid annually. Donation of \$50 was made to St. John's Catholic Church, as we had a booth at their church bazaar and earned money there. A U.S. Government Bond is given each year to the graduating

class as a scholarship. We cooperated with the Committee for the Defense of Moroz by collecting signatures and sending petitions to our political representatives. Since we cannot do much in promoting our culture to the American public, we try to do as much as possible with welfare. At Christmas time, toys, woolen caps and mittens were sent to our Ukrainian orphanage in Philadelphia. A needy family was supplied with a basket at Christmas. We sent four bags of clothing to Poland. We have more bags prepared, ready to be sent.

Upon joining our branch, a new member is immediately supplied with a copy of the first and second page of our By-Laws with a copy of our Soyuz Ukrainok Hymn. This way they then know this is not a social club. Upon contact with prospective members, a copy is also given to them.

All obligations to Regional Council and Headquarters are reasonably met, financially and in communication. We have a tendency to be more partial to the Museum Fund as there we find no language barrier, and it fills the need for which we originally organized. We do lack sufficient knowledge of our culture and customs, and it is sad to say that we find more information in the publication called "The Forum" rather than in our own organ, "Our Life." For this reason we have but few subscribers. Branch 32 bought building "bricks" in the sum of \$100, and promoted sales of same. Our donation to the Reserve Fund for "Our Life" totals \$325.00.

May Rohowsky, Pres.

67-ий ВІДДІЛ СУА ПЕРТ АМБОЙ, Н.ДЖ.

Річні загальні збори Відділу відбулися 12-го січня 1975 р.

Управа Відділу: Ірена Шнабель — голова, Анна Баралецька — заступниця голови, Розалія Науменко — секретарка і Франя Стек — касирка.

Відділ відбув 7 сходин, брав участь у підписанні прокламації дня незалежності 22 січня 1975.

П'ять членок взяло участь у ювілейнім бенкеті в Нью-Йорку. Членки беруть участь у громадських справах. Збирали підписи на петиції до сенаторів і конгресменів у справі звільнення наших політичних в'язнів.

Членки приготувляли показ української вишивки, кераміки, різьби й писання писанок. Їздили на український фестиваль у Гарден Арт Сентер.

У вересні брали участь у маніфестації в Нью-Йорку. Три членки взяли участь у ювілейнім бенкеті Окружної Управи в Ірвінгтоні.

Відділ належить до УККА і є членом ЗУАДК-у.

Відділ опікується хронічно-хворою жінкою.

Розалія Науменко
секретарка

70-ий ВІДДІЛ, ім. ВІРИ БОБЕНКО, ПАСЕЙК, Н.ДЖ.

Відділ начисляє на сьогоднішній день 60 членок.

Відбуто 4 засідання "Управи Відділу" та 5 "Ширших" Сходин членства. Відбуто чайний вечір з веселою програмою, його цілком було приєднання нових членів. Вступило до Відділу 4 нові членки. На "Ширших" сходинах Відділу виголошено 3 доповіді: одна про заслання та життя в таборах ССРСР, та дві доповіді на лікарські теми. Відбуто спільно з молодечим Відділом СУА ч. 18 "Різдвяний Базар", який пройшов з великим успіхом.

Між 18-им молодечим Відділом СУА та 70-им Відділом СУА є тісна співпраця. Спільно відбуто Свято Героїні.

Відділ висилає стипендію студентці і допомогу родині та сестрам-монахиням в Європі. Вислав кілька бандероль до Європи.

Іванна Яремко
секретарка

75-ий ВІДДІЛ СУА В НЬЮ- АРКУ Н. ДЖ.

У 1975 р. Відділ відбув 10 ширших сходин, раз у місяць (за винятком вакацій). Тематами ширших сходин були:

1. Показ писання писанок, що його перевела мисткиня й писанкарка Володимира Бакун.

2. Активна й посилена співпраця наших членок з Комітетом оборони Валентина Мороза. Пресова референтка писала листи до місцевих законодавців; членки збирали підписи на петиції серед нашого громадянства. Відділ брав участь в українському фестивалі в Гарден Стейт Арт Сентер.

3. Доповідь на тему "Нездатність у навчанні дітей" виголосила організаційна референтка Софія Фенчак.

4. Господарська референтка Софія Ланге перевела показ мистецького "Декупаж".

5. Дора Рак виголосила доповідь під наголовком: "Парляментарне право".

Членки управи брали участь у сходах Окружної Управи, у нарадах організаційних рефератів і в Конференції Молодечих Відділів. Відділ узяв участь у "Дні Союзянки", на якому був репрезентований власним столом, удекорованим зразками мистецької вишивки й кераміки. Відділ був також репрезентований на бенкеті "Золотого ювілею СУА", що відбувся 9-го листопада (в клубі Навою) в Ірвінгтоні, Н.Дж.

У жовтні відбулася товариська зустріч з участю репрезентанток інших відділів СУА і ширшого громадянства. Зустріч складалася з двох частин:

1. З мистецької програми, в якій виступала група "Весела сопілка" з Філадельфії з репертуаром співу, танку і гумористичними монологами.

2. З веселої гутірки при буфеті.

З нагоди Року Жінки культурно-освітня референтка Іванна Олесницька і організаційна референтка роблять заходи, щоб появилася поштова марка, присвячена пам'яті Марії Скубової, учасниці визвольних змагань і основниці 1-го Відділу СУА в Америці.

Цього року Відділ став членом УККА.

86-ий ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-АРК, Н.ДЖ.

1. Мистецька виставка і показ писанок та вишивання в двох бібліотеках Мейплвуду 17-го березня 1975 р.

2. Показ роблення ляльок в історичних костюмах Мирослави Гординської 12-го березня 1975 р.

3. Доповідь п. Савицького на тему "Українська музика у світовій музиці" 9-го травня 1975 р.

4. "Подоланочка" — дитяча п'єса з музичним супроводом Марти Савицької у мейплвудській бібліотеці для американської публіки 17-го травня 1975 р. Ця сама п'єса була показана для української публіки в залі церкви св. Івана Хрестителя 1-го червня 1975 р.

5. Показ прозірок "Орхідея" Мирослави Стахів 21-го травня 1975 р.

6. Участь у відзначенні "Дня Союзянки" — влаштування стола з виставкою українських інкрустацій 19-го жовтня 1975 р.

Членки 86 Відділу в Ньюарку під час 50-літнього ювілею СУА в Ірвінгтоні.

Member of Branch 86 of Newark during UNWLA 50th Anniversary Celebration in Irvington.

7. Доповідь о. д-ра Шумовського на тему "Екзотика західньої Африки" 22-го жовтня 1975 р.

8. Бенкет з нагоди 50-ліття СУА 9-го листопада 1975 р. в Ірвінгтоні, влаштований Окружною Управою з участю 14 Відділів. Численну участь взяли членки 86-го Відділу.

9. Показ роблення килимів і вишивки пані Гамотою 19-го листопада 1975 р.

10. Різдвяний базар 7-го грудня 1975 р.

З ініціативи Централі СУА 86-ий Відділ написав три листи в обороні українок-в'язнів у советських тюрмах. Листи були вислані до конгресменів Родіно і Мініт і до сенатора Віліямса. Всі вони відповіли, запевняючи, що будуть інтерв'ювати в справі ув'язнених. Конгресмен Родіно вмістив нашу відозву у Конгресовому Рекорді 11-го березня 75. Сенатор Віліямс записав відозву в справі українських жінок-в'язнів у Сенатському Рекорді.

Надя Кизима, голова
Божена Ольшанівська, секретарка

92. ВІДДІЛ СУА, МЕНВІЛ, Н.ДЖ.

Першою імпрезою, що відбулася в Відділі 16-го лютого 1975 р., була доповідь д-ра Дениса Стахова про "Недомагання серця".

У березні, д-р Д. Стахів висвітлював прозирки і розказував про гавайські острови. Ця імпреза була зорганізована для членок, їхніх родин і приятелів.

Найбільшою атракцією була вистава української народної вишивки, влаштована спільно з Сестрицтвом св. Покрови у Баунд Бруку, Цією імпрезою що відбулася 20. квітня 1975 р. ми спільно відзначили "Рік Жінки".

Ініціаторкою і організаторкою вистави була культурно-освітня референтка Відділу Мирослава Стахів. Завдяки їх вистава була інформативна, оригінальна і цікава. Від Сестрицтва багато праці вложила Ляріса Паливода.

На виставі були показані пояснювальні таблиці зі стібами, мережками й орнаментами.

Мапа "Україна в вишивці"

притягала увагу глядачів і давала їм змогу побачити всю красу української вишивки одночасно.

На малі є 36 взорів вишивок розміщених по всій території України. Вони вишиті стібами і кольорами притаманними для кожного району.

Взори були позначені числами, з доданими друкованими поясненнями внизу мапи. Мапу, таблиці і пояснення виготовила М. Стахів.

Великою оригінальною збіркою були експонати Марії Сидоренко, членки Сестрицтва. В її збірку входили елегантні сукні, скатерті, сервети і подушки, всі виконані полтавськими швами і мережками.

Головною метою при збиранні експонатів було показати праці, виконані рідко баченими стібами, а саме: Полтавські, рушникові, церковні гафти, занизування, набирування і низ. Були теж виставлені речі, виконані хрестиками і яворівкою.

Мистецьким оформленням вистави зайнялася мисткиня Раїса Хейлик, членка Сестрицтва.

Виставу відвідали визначні і заслужені українські громадянки: Лідія Бурачинська, Ізидора Борисова, Ганна Ратич. Відвідували її представниці інших Відділів і кількості гостей, між ними багато американців.

Для продажу членки обох товариств вишили сотні малих серветок, що доповняли красу вистави і мали великий попит.

Членки приготували буфет, яким вгощали відвідувачів. У праці допомагали чоловіки членок.

Марія Прядка
секретарка

100-ий ВІДДІЛ СУА, КАРТЕРЕТ, Н.ДЖ.

Відділ нараховує 20 членок. В січні 1975 р. Відділ влаштував традиційний свят-вечір і брав участь у відзначенні січневих роковин. Представниця Відділу була присутня при підписуванні прокламації Дня Незалежності мейором міста Картерет.

У червні наш повіт відсвяткував 200-ліття Америки і всі членки Відділу взяли участь у цій імпрезі.

Відділ влаштував виставку мистецтва. Під час виставки діяла власна кухня Відділу; на продаж були вареники, борщ і коржики.

Дня 19-го жовтня членки Відділу взяли участь у Дневі Союзянки Окружної Управи в Ньюарку.

Дня 9-го листопада Відділ взяв участь у відзначенні 50-ліття СУА, влаштованому заходами Окружної Управи в Ньюарку.

Марія Масічко
секретарка

ДОПОВНЕННЯ ДО ХРОНІКИ 1-ГО ВІДДІЛУ СУА, НЬЮ-ЙОРК.

У хроніці 1-го Відділу СУА в Нью-Йорку в звіті про "Бойківський вечір", який відбувся 22 березня 1975 р., пропущено, що "Виставку бойківських строїв влаштувала і давала до них пояснення пані Кметик".

Просимо вибачити! Редакція

Відділи поза Округами

Управа 55 Відділу СУА. Від лівого: Ярослав Стойко-касирка, Оля Муць — пресова референтка, Віра Захарясевиц — англійська секретарка, Катруся Брікнер — імпрезова референтка, Варвара Білинська заступниця голови, Люба Полащевська голова, Анна Корінь — секретарка, Зоня Васильків — культурно-освітня референтка, Валя Балабан, Галина Ганкевич, Ірена Полотнянка — господарські референтки. Officers of Branch 55.

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА ЖІНОЧОЇ ТВОРЧОСТІ, ЛОС АНДЖЕЛЕС, КАЛІФ.

55-ий Відділ СУА в Лос Анджелес успішно перевів виставку образотворчого і прикладного народнього мистецтва для вшанування Міжнародного Року Жінки і відзначення 50-ліття СУА.

Виставка відбулася 8-го і 9-го листопада 1975 р. в галерії дому УКО і була пов'язана з осінніми вечірницями під зарядом Відділу.

У цьогогорічній ювілейній виставці взяло участь десять мисткинь.

Надія Сомко єдина українська малярка-баталістка збагатила виставку трьома олійними картинами: "Анна Ярославна" (музейний експонат), "В обороні святині" і "Глядіолі". Виставила також проєкт іконостасу, що за нього отримала признание і нагороду.

Творчість Катерини Кричевської-Росандіч була репрезентована на виставці 13-ма акварелями. Усі вони з народньою тематикою, повні життя і свіжості.

Любов до природи виявляє Люба Палашевська у своїх сімох оліях — квіти, зима, бурхливе море, мамотовий ліс. Мисткиня часто бере участь в американських виставках, на яких не раз одержала нагороди.

Картини Зеновії Вжесневської — дві олії — виконані в модерністичному жанрі. Крім картин вона показала педантично виконані ікони на писанках.

Перший раз у виставці в Лос Анджелес взяла участь Романа Рудник. На виставці було п'ять її картин і кераміка з делікатною орнаментикою. Р. Рудник одержала нагороду у цій ділянці мистецтва на американській виставці у готелі Дисні.

Керамістка Лідія Мотрук запрезентувала експонати в трипільському стилі.

Керамічні твори представила Дзіда Каштанюк. Деякі взори на її кераміках базовані на проєктах маляра Володимира Балєса.

Відвідувачі милувалися вишиваними подушками, серветами, доріжками, обрусами, рушниками і

Продовження на стор. 36

Світлана Кузьменко

ЯЛИНОЧКА

Прибрали ми ялиночку
У одяг різдвяний.
Срібнесенькі сніжиночки
Повісили на ній.

І посадили зайчика
Між вітів запашних.
А він такий білесенький,
Білесенький, мов сніг.

Виблискують сніжиночки
У світлі лампочок.
Ялиночка, ялиночка —
На радість діточок.

РІЗДВО НА ХУТОРІ ВИШНЕВОМУ.

Різдвяні Свята завжди були великою подією на хуторі Вишневому. В церкві Служба Божа дуже величава, вона діє на кожного, піднімає дух і настрій. Ще на світанку туди поспішають люди.

Надійка і Андрійко стоять коло вікна, притиснули свої носи до скла і дивляться, як мама пішла. Ось вона переходить вулицю і прямує до церкви, що стоїть на тому боці.

"Дивись Надійко, скільки світла від свічок у церкві! Аж у нашому дворі, просто, як золото на снігу розлито".

"Христос рождається", сказала тихо Надійка. Мама ж розказувала нам, що тоді в Вифлеємі навкруги усе освітілося і люди прийшли поклонитися Христові і багато золота, дарів принесли".

"Яке ж це Різдво без подарунків? На Різдво завжди подарунки", перебив Андрійко Надійку. Замислилася Надійка над словами старшого брата, але можливо Андрійко і правду говорить...

"Надійко, і ми підемо до церкви."

"А не лячно буде? На дворі ніч",

прошепотила Надійка.

"О, ні! Я бачу люди ідуть, і ми будемо йти за ними у церкву, а додому знову за ними, із церкви".

Швиденько взули чобітки, одягли кожушки й вийшли з хати.

Були і такі люди, що йшли пізніше і не-зауважені між ними було двойко малят Андрійко і Надійка.

Помаленьку пройшли вони наперед усіх людей і в лівому куточку проти вітвара тихенько стали.

Пильно прислухалися вони, що говорить духовний отець, тримаючи в руках хрест і свічки.

Вони чули, як отець духовний говорить:

"Різдво для милосердя. Не забувайте самітних, бо в цей день їм потрібне ласкаве слово, вони не мусять бути залишені самі на себе, і подарунок, хоч який безкоштовний, буде їм прийнятний, бо вони відчують, що і їх в цей день не забувають.

Андрійко і Надійка насолоджувалися церковним співом улюблених ними колядок, котрі їм дома мама раніше співала на Різдво рік-у-рік.

Коли люди бачили в церкві малят, вони гладили їх по голівці, а деякі давали подарунки і ласкаво тихенько до них промовляли.

Надійці і Андрійкові хотілося, щоб так було весь рік.

Після ранішньої Служби Божої всі йшли додому до Різдвяного обіду. Надійка і Андрійко також поспішали додому.

Пригадали вони дідуся Опанаса, доброго до дітей, що живе в кінці їхньої вулиці. "Давай, Андрійку, попросимо маму, — нехай вона зрихтує нам шматок сальця та кільце ковбаски на подарунок дідусеві, і ми віднесемо, бо ж ми маємо подарунки, на Різдво, а говорила мама, що на Різдво більше дають, ніж отримують. І ми

сьогодні зробимо так." "Мама дорогенька" сказав Андрійко, "дай нам кільце ковбаски, та сальця на подарок дідусеві Опанасові, що сам живе, та й на самому кінці нашої вулиці. Духовний отець сказав у церкві, що не можна на Різдво лишати людину в самоті, бо для кожної людини Боже Дитя є подарунок Спасіння. — "І ще він сказав: подарунки, це не велика коштовність, але головне те, що людину не забувають", добавила Надійка.

Тихо падали сніжинки і застидали тоненьким білим килимом доріжки до хати дідуся Опанаса, а двойко малят ішли весело і поспішали. Засяло обличчя дідуся Опанаса, коли зайшли Андрійко з Надійкою до нього в хату і заколядували:

Ісусе любий, ми не багаті
золота, дарів не можемо дати.
Та дар цінніший несем від мира
то віра серця, та любов щира.

Дідусь діток у голівки поцілував і медяником їх обдарував.

Марія Жижка

рис. Ліда Пясецька

ШЕВЦІ

Швець, швець, горобець!
А шевчиха — горобчиха!
Шевченята — гороб'ята!
Роблять птахам черевики
То маленькі, то великі!
А коли настала осінь — Горобці лишились босі!

Бабай

Прод. зі стор. 33

численними іншими предметами хатнього устаткування, виконаними Ніною Гадзінською й Оксаною Зозулею. Чотири картини О. Зозулі, були виконані технікою ткання і вишивання (молода коло дуба, коні, господарі в полі, маки).

Три абстракти молоденької мисткині Рені Микитин, заохотили студіюючи молодь численно відвідувати виставку.

Успіх цієї ювілейної виставки є доказом, що українська громада міста Лос Анжелес цікавиться нашими мистцями і виявляє замилювання до рідного мистецтва. Мисткині й управа Відділу вложили багато праці, щоб улаштувати цю Виставку жіночої Творчості.

Дарія Чайковська

ВИШИВАНІ ВЕЧЕРНИЦІ 107 ВІДДІЛУ СУА. ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ В САН ХОЗЕ, КАЛІФОРНІЯ

Дня 4-го жовтня 1975 р. 107-ий Відділ СУА. влаштував традиційні вишивані вечерниці в приміщеннях Редвуд Ситі Елкс Товн енд Контри Клуб, у Редвуд Ситі, недалеко Сан Хозе, Каліфорнія. За цю імпрезу належиться признання ініціаторкам вечора. Громадяни українських поселень в Північній Каліфорнії мали змогу в товариській зустрічі приємно провести час при спільній вечері, на дозвіллі і на танцях.

Присутніх членок і гостей привітала коротким словом голова Відділу Віра Зубрицька. Першу нагороду за найкращу вишивану сукню одержала М. Кісь. Група членок Відділу — Оксана Сидорак, Оля Визір, Ірена Надижківська, Віра Зубрицька, Стефа Маркело і Галя Маренін під проводом Віри Шавлач відспівала кілька пісень, збагачуючи співом програму вечора.

До виграшу за викупом бльочків були виставлені два образи, що їх дарували мистці-малярі А. Кричевська й Орест Поліщук. Дохід з розпродажу бльочків призначено на стипендійний фонд для українських студенток.

Пригравала оркестра "Контраст". Цей товариський вечір зробив як найкраще враження на членок Відділу, на місцевих учасників і на гостей з дальших околиць Північної Каліфорнії, як Стоктон, Сан Франціско, Окленд.

Присутній

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

1. жовтня 1975 р. в Рочестер, Н. Й. померла по короткій, але тяжкій недузі бл. п. Софія Остапчук, членка 47-го Відділу СУА

Покійна народилася 4 квітня 1890 р. в селі Лапівці в сім'ї о. Александра і Юлії з Островських Білинських.

Виховувана в патріотичному домі своїх Батьків, від молодих літ працювала для свого народу, який любила понад все.

В дальших роках будучи дружиною вчителя допомагала в праці над дітьми та молоддю.

Після першої світової війни залишилася одна із трьома дітьми, але як завжди незломна і сильна духом.

В 1972 р. разом із дочкою приїхала до Америки до свого сина. І тут все мріяла про Світлий День, Свободу і щасливий поворот на Рідні Землі.

Осиротила дочку Ростиславу і сина Романа.

47-ий Відділ СУА втратив примірну і дуже милу членку, яка хоч і не могла вже активно працювати, все мала добре слово похвали та заохоти для тих, які вкладають свої сили і час для суспільної праці.

Нехай буде їй вічна пам'ять.

Ірина Руснак
прес. реф. 47-го Від.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 2 серпня 1975 р. відійшла у вічність віддана членка 26-го Відділу бл. п. **Анастасія Дем'ян**.

Покійна, з дому Мусій, народилася 11-го лютого 1892 р. в селі Завишня Західня Україна. До Америки прибула 1911 р. Тут одружилася з Пилипом Дем'яном і обоє були активні на громадському і церковному полі впродовж цілого свого життя.

Похорон бл. п. Анастасії відбувся з церкви Непорочного Зачаття при численній участі Союзянок, сестриць, приятелів та знайомих.

Залишила в глибокім смутку доньок, зятів, внуків, правнуків і членок 26-го Відділу.

На цвинтарі Мавнт Олівет попрощала покійну голова 26-го Відділу Катерина Кобаса.

Вічна їй Пам'ять

Управа 26-го Відділу СУА

Замість квітів

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Михайла Плесака**, батька рекордової секретарки Марії Андрушків, складають 10.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя"

Управа та членки 1-го відділу СУА
Нью-Йорк

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Петра Кріль**, батька нашої членки О. Дудинської, складають 10.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя"

Управа та членки 1-го Відділу СУА.
Нью-Йорк

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **незабутньої Олени Лотоцької**, чарівної людини, великої патріотки і громадської діячки, складаємо 25.00 дол. на Стипендійний Фонд для сиріт в Бразилії.

41 Відділ СУА в Філядельфії

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Віктора Царинника**, чоловіка голови 44-го Відділу СУА, складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

44 Відділ СУА

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Віктора Царинника**, мужа пані Галини Царинник, складаємо 5.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

54-Відділ ім. 500 Героїнь

Замість квітів на могилу бл. п. **Ірини Павликовської**, складаємо 20.00 дол. (дві цеглини) на Фонд Музею СУА.

63 Відділ СУА в Дітроїті

Замість квітів на могилу бл. п. **Лідії Криворучки**, матері членки 74-го Відділу п-ні Адріяни Лапичак, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Членки 74 Відділу СУА

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. проф. **д-ра М. Соневицького**, чоловіка нашої членки О. Соневицької, складаємо 10.00 дол. цеглину на Музей СУА.

82 Відділ СУА в Нью-Йорку

Замість квітів на могилу бл. п. **Ірини Павликовської** складаю 50.00 дол. на СФУЖО і 50.00 дол. на Музей СУА

Олена Волошин

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Ірини Павликовської** складаємо 20.00 дол. на видання історії ОУЖ у Німеччині і 5.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Ірина і Мирон Руснаки

В першу болючу річницю смерті (15. XII. 1975 р.), нашого Найдорожчого Мужа і Батька бл. п. **Романа Яцкова**, складаємо 20.00 дол. на стипендійний фонд СУА

Володимира Леся і Зиновій Яцків, Ютика

Замість квітів на могилу бл. п. **Марії Гриньків**, мами дорогої нам Марії Зубаль, якій висловлюємо щире співчуття, складаємо 10.00 дол. на Фонд 500

Галина і Данило Пісецькі

Замість квітів в пам'ять бл. п. **Анни Німчановської**, в першу річницю відходу її у вічність складаємо 10 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

мгр. Роман і Рома Дмитренко

Замість квітів в пам'ять бл. п. **Василя Гусара** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", дружині покійного, сестрі Марійці і родині висловлюємо наші щирі співчуття.

Оксана і Богдан Рак

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10-1 і по полудні від 3-6. В інших годинах за домовленням: тел: 674-5508 (код. 212). Адреса: 108 Second Ave. New York, N. Y. 10003

Замість квітів на могилу бл. п. **Марії Петренко** складаємо 20.00 дол. на Фонд Музею СУА.

Стефанія Шуховська Оля Коник

Замість квітів в пам'ять бл. п. **д-р. Ореста Леськова** складаємо 10.00 дол. цеглину на Фонд Музею.

Лідія Марущак з ріднею

Замість квітів на могилу бл. п. **Віктора Царинника**, чоловіка голови Відділу складаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя", вельмишановній Дружині щире співчуття.

Зоя Капшученко і Марія Келлер
Членки 44-го Відд СУА у Філадельфії

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Омеляна Бартків**, брата членки 63 Відділу СУА Ангеліни Кордуби і **Марії Кавка**, складаю 5.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а родині покійного висловлюю щире співчуття.

Леонтина Галяженко членка 63 Відділу СУА

Замість квітів на могилу с. п. **Катерини з Кохаликів Дякунчак**, мами нашого кузена, складаємо на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" 10 дол., а Родині Покійної висловлюємо щире співчуття.

Нуся і д-р Олександр Клос з синами
Клівленд, Огайо

Замість квітів бл. п. **Василя Гусара** складаємо 10.00 дол. цеглину на Дім СУА.

Стефан і Дарія Кравченюки

Замість квітів на могилу бл. п. **д-р Михайла Сосновського**, мужа моєї шкільної товаришки, складаю 10.00 дол. на Стипендійний Фонд в Бразилії, а Оксані і родині покійного висловлюю щирі співчуття.

Лідія Магун

Замість квітів на могилу бл. п. **Нусі Дурбак-Матійців**, зразкової патріотки-активістки, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Іван Дурбак з родиною Трой, Н. Й.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ 86-го ВІДД СУА, НЬЮАРК, Н.ДЖ.

На загальних зборах Відділу, що відбулися 29 січня 1975 р. вибрано управу Відділу в такому складі:

Надя Кизима — голова, Наталка Клапішак — заступниця голови, Божена Ольшанівська — секретарка, Ліда Цяпка — касирка. Референтки: Мирослава Граб — організаційна, Со-

фія Темницька — культурно-освітня, Марта Савицька — виховна, Слава Чіх — імпрезова, Люба Лапичак — суспільної опіки, Ярослава Жеребецька — господарська, Ліда Гайдучок — зв'язкова, Христина Воробець — пресова (кооптована), Таїса Турянська — касирка "Жовтого Князя".

Контрольна Комісія: Оксана Стеранка, Анна Твардовська, Слава Балабан.

Надя Кизима, **Божена Ольшанівська**
голова секретарка

КАЛЕНДАРЕЦЬ СУА

11-го січня 1976 р. — Сл. Божа 10:30 год. Жалобні Сходини 12:00 год.

в пам'ять св. п. Олени Лотоцької 11 і 19 Відд СУА Трентон, Н. Дж.

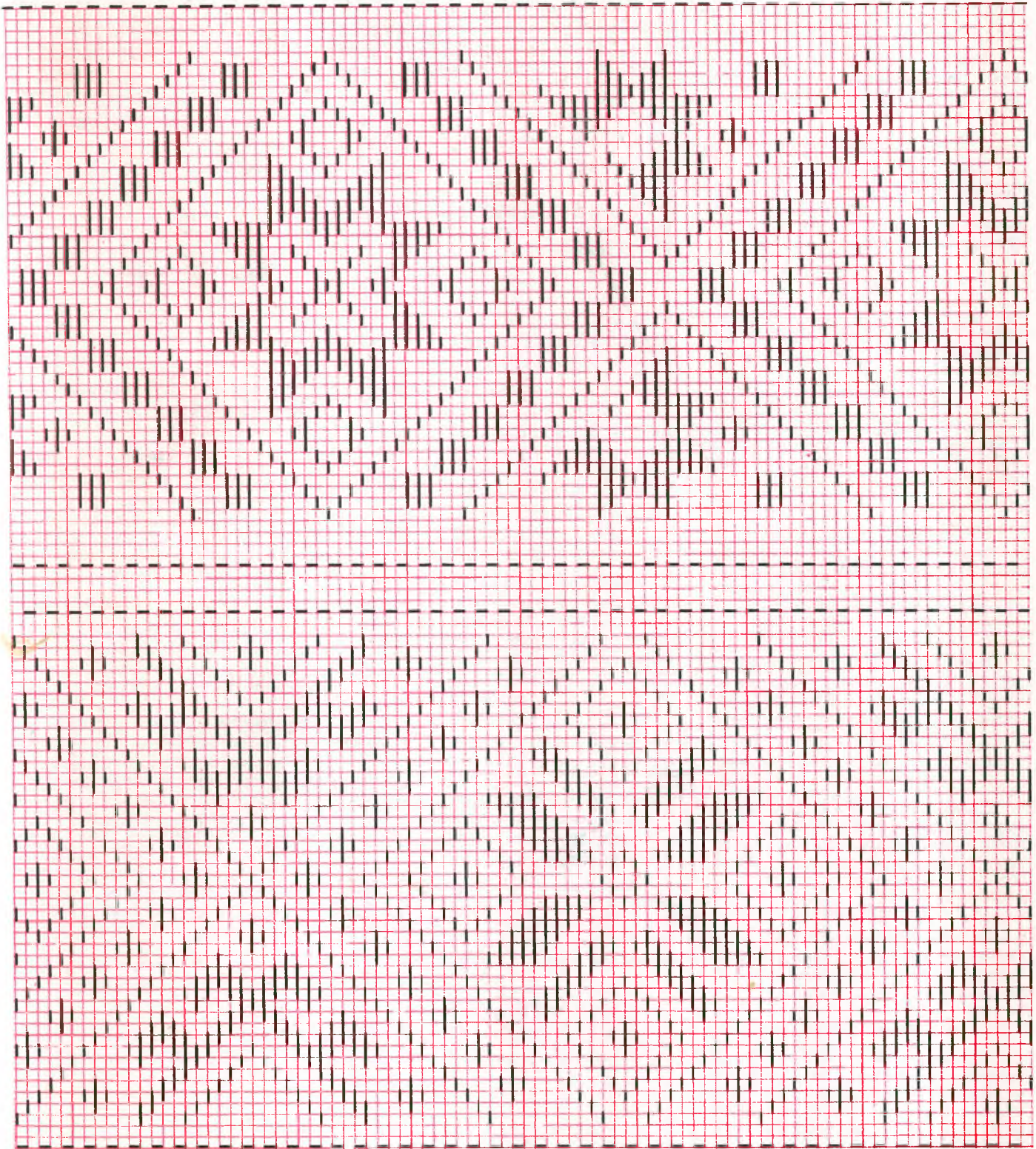
17-го січня 76 р. — Традиційний
св. Вечір

1 Відд. Н.Й.

1-го лютого 76 р. — Вишивані Вечерниці 17 Відд. Маямі

29-го лютого 76 р. — Свято жінки-героїні 17 Відд. Маямі

Вставки с. Космач на Гуцульщині, виконані низинкою. На рисунку поданий головний зарис узору т. зв. розвід. Шити його слід в вивороті (лівої сторони). Цей зарис виповняють різними кольорами. Звичайно розвід виконують чорними нитками, а виповняють вишневим. У Космачі любуються в кольорах червоному й жовтогарячому.